SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"KATALIKAS"
Išeina kas Ketvergas, Chicago, Ill.

Kaina metams:
Amerikoje $2.00 Į Užsienį $3.00
Prenumerata turi but iškalno užmokėta.

"Kataliko" spaustuvėje spaudinasi visokios knygos, konstitucijos ir tt. Darbas atliekamas labai puikiai, greitai ir pigiai. Užsirašydami "Kataliką" siųskit prenumeratą arba laiškus sekančiu antrašu:

JOHN M. TANANEVICZ
3244 So. Morgan St., Chicago, Ill.

KATALIKAS

THE LITHUANIAN WEEKLY
"KATALIKAS"
Published every Thursday at Chicago, Ill.
Subscription $2.00 per Year
To Europe $3.00 per Year

Advertising Rates on Application

Book and Job Printing in Lithuanian, Polish, English and all other modern Languages.

All Communications must be addressed:
JOHN M. TANANEVICZ
3244 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Savaitinis Laikraštis Pašvęstas Reikalams Lietuvių Katalikų Amerikoje.

No. 1 Chicago, Ill., 6 d. Sausio (January) 1910m. Metai XII

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JAN. 25, 1899 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL. UNDER ACT OF MARCH 3, 1899

Politiškos Žinios.

Rusija.

Juodašimtis bažnyčioje.

Pskovo gubernijoje, viena me pavieto miestelio bažnyčioje laike panaldų, koks tai jaunas nepažįstamas žmogus pasirodė sakykloje ir pradėjo sakyti pamokslą. Visus susirinkusius bažnyčioje žmonis prikalbinėjo kad padaryti žydų skerdynę. Išgirdęs kunigas tokį nepažįstą pamokslininką, kreipės į jį prašydamas, kad išeitų iš bažnyčios. Vieton atsakymo kunigas gavo nuo nepažįstamo per ausį. Bažnyčioje pakilo trukšmas ir patįs žmonės nėmę stebėtiną pamokslininką nuvedė į policiją. Policijos paaiškėjo, kad jis yra "tikrųjų rusų sąjungos" narys ir taip pat yra žinomas, kaipo garsieji Puriškevičiai, Dubrovnai ir kiti.

Kalėjimuose.

Jaroslavlio kalėjime, stovintisant sargybos kareivis, sunkai sužeidė galvoje 7 metų politikos prasikaltelės Novošilvos dukterį, kuri motinai ematant buvo užsilipusi antango ir žiurėjo į lauką. Kuka, atsimušdama į grotas, sužeidė jį smulkius šmotelius, kue keliose vietose sunkiai sužeidė mergaitę; apart to, dar applėštas jai galvos kaušas.

Apie šitą atsitikimą socijaldemokratų frakcija pakėlė V. Dumoje klausimą.

Nekaltai pakartas.

1907 metais Černigovo gub. tokie tai žmogžudžiai užpuolė vieną pirklio šeimyną. Kuo ne visą šeimyną išmuše; liko gyva tik 8 metų mergaitė. Ji pranešė, buk du plėšiku pažinusi. Policija tuojau suėmė 5 įtariamus vyrus. Karo teismas du išteisino, du katargon pasmerkė, o vieną nuteisė pakarti. Teismo nutarimas greitai liko išpildytas, bet žmonės tuo nenusiramino. Ėmė kalbėti, kad tikrieji kaltininkai esą liuosi, o šiuos nekaltai teismas pasmerkęs.

Praslinkus dviem metam, atsirado tikrieji kaltininkai, kuriuos policija tuojau ir suėmė. Žinoma, byla bus peržiurėta, istremtieji katargon bus paliuosuoti, o kas bus su nužudytu?...

Anglija.

Pasibaigus šventėms Anglijoje vėl prasidėjo partijų ir partijėlių prieš rinkimus parlamentan agitacija.

Prekybos buto pirmininkas, Winston Churchill, išleidęs manifestą į savo rinkėjus (balsuotojus) apskrityj Dundee, kuriame išrodo, kad lordai norį atsiekti sau dvejopą tikslą: jie geidžią visiškai sugriauti demokratiją ir atimti liaudžiai visokias teises. Tasai lordų žaislas — milžiniškas, sakoma manifeste, bet ir nepaprastai abejotinas. Lordų lošimas reiškia visiškas demokratijos panaikinimas įstatimdavystėje ir pramonėje ir persergsti balsuotojus prieš tą lordų suokalbį. Lordų butas neprivalo turėti jokių teisių vetuoti žemesniojo buto visokius nusprendimus.

Budžeto opozicijos vadovas, lordas Balfour, buvo susirgęs prieš šventes, tatai ligšiol toje rinkimų kampanijoj nedalyvavo. Bet dabar jau ir jis pradėsiąs agitacijas, gindamas lordų butą. Londone tomis dienomis prieš budžetą kalbė jo lordas Rotschild, vienok jo kalbai nei kiek neprijausta.

Lordai visokiais budais gina savo butą ir teises, vienok vis-gi jiems artinasi pabaigos galas, kadangi lordai atgyveno savo amžių ir jie krašto valdyme visai nebreikalingi. Juo labiau lordams gresia pavojus, kad prieš juos einanti ir pati valdžia, kuriai lordų savališkumas jau perdaug taippat įgrisęs.

Belgija.

Belgijoj valdovauja naujas karalius, Albertas I, kuris tuojaus, po palaidojimui mirusio karaliaus Leopoldo II, buvo apvainikuotas. Naują karalių visi džiaugsmingai sutiko, nes jam nusitiki, kad jis nebusiąs toksai godus, kaip jo pirmtakunas, kuris tik sau žarstė auksą, o krašto valdymu mažai rupinosi.

Nesenai Belgijos parlamentas svarstė apie naujo karaliaus algą. Klerikalų partija stengėsi karaliui algą padidinti, bet parlamentas tą įnešimą atmetė. Socijalistai, kaip paprastai, algai priešinosi, o vienas jų išsireiškęs, idant karaliaus pilys ir rumai butų paversti į ligonbučius, arba į kitas viešasias įstaigas. Karaliui pakanką poros rezidencijų.

Pagaliau 100 balsų prieš 29 priimta ir patvirtinta karaliui senoji alga, kokią gaudavo Leopoldas, 660.000 dolerių metams.

Serbija.

Serbija ruošiasi padidinti savo armiją ir šiais laikais tiktai tuo daugiausia ir užimta. Pagal Vienos dienraščių informacijų, tasai dalykas turįs persistatyti sekančiai:

Serbija nusprendė padaryti savo armijoje reorganizaciją, o visupirmu padidinti pėstininkų divizijų skaitlių nuo penkių ant aštuonių ir tame taigi reikale pareikalavo sau už 50 milijonų frankų kariškosios medžiagos.

Kokios rųšies bus toji medžiaga ir prie kokių užsienio firmų tame dalyke kreiptasi, tuo tarpu laikoma slaptybėje.

Tatai aišku, kad Serbija su ginklavimosi nepasilieka kitų viešpatysčių užpakalyj, bet panašiai kitoms ginkluojasi, idant apsaugoti savo kraštą nuo neprašytų svečių įsiveržimo.

Turkija.

Turkijos parlamente nesutikimai jau nuo ilgesnio laiko privertė ministerių premierą su visu jo kabinetu rezignuoti.

Premieras arba didis veziras, Hilmi paša, buvo apėmęs tą valdvietę vieton Kiamilo paša, tuojaus prašalinus nuo sosto sultaną Abdul Hamidą.

To atsitikimo visa priežastis tuo tarpu dar nežinoma, bet vis-gi geras daiktas, kad tas atsitiko su parlamento įtekme, kas reiškia, jog kraštu valdo parlamentas, žmonių atstovai, bet ne kas kitas, kaip tai kaimyniškoj Rusijoj veikiama.

Regis didžiu veziru liksis dabar pastarosios revoliucijos karžygis Ševket paša, bet tikrai dar nežinoma.

Nicaragua.

Pasitraukus nuo prezidentystės prezidentui Zelaya — kaip žinoma — Nicaraguos kongresas jo vieton prezidentu išrinko Madrizą, Zelayo šalininką, kurio vienok nenori pripažinti to krašto viršininku nei Jungtinės Amerikos Valstybės, nei tenaitiniai revoliucijonieriai. Vienok išrinktas prezidentas Madriz nieko sau iš to nedaro, tuojau po aprinkimui ėmė valdyti kraštą ir dar pasisiulė su revoliucijonierių vadu Estrado gražumu susitaikinti. Tečiau susitaikymas neįvyko, kadangi revoliucijonieriai, Jungtinių Amerikos Valstybių remiami, yra taip sutvirtėję, kad jie statysią visas pajėgas, bile tik padaryti prezidentu savo vadą, generolą Estrado. O to labai pageidauja ir Jungtinės Amerikos Valstybės.

Taigi dabar Nicaraguoj kova nepasibaigus ir pramatoma, kad revoliucijonieriai atsieks savo tikslą, o juo labiau, kad už juos užstoja galingasis Vašingtonas.

Tuo tarpu Zelaya — girdima — ir gi dar neatsisakęs nuo savo prezidentystės ir sakosįs esąs "tituliarišku" Nicaraguos prezidentu. Jungtinės Amerikos Valstybės jį norėjo paimti į savo rankas, bet tas dalykas nenusisekė. Zelaya gudrus. Jisai susinešė su Meksikos prezidentu, kaipo kraugeris su kraugeriu, ir pastarasis jam suteikė pabėgimui iš ten savo karišką laivą. Žinomas dalykas, jei panašiai butų padarius kita kokia mažesnė viešpatystė, Vašingtono valdžia, be abejonės, butų jai parodžius už Zelayo priglaudimą, bet dabar tai padarė galingas Meksikas, tatai Vašingtonas tik sukompromituota ir turi nusileisti, nors savo sieloj jaučia atkeršijimą. Rustinasi Vašingtono valdžia ir už tai dar ant Meksiko, kadangi pastaroji respublika oficijališkai pripažino Madrizą prezidentu, ko Vašingtonas visai nei nesitikėjo.

Zelaya, pasprudęs iš Nicaragua, nukeliavo Meksikan ir tenai matėsi su prezidentu Diaz. Ilgas valandas su juom kalbėjosi, nors priimtas buvo visai nevaldiškai. Diaz jam patarė perdaug nesigirti su savo mitrumais ir perdaug visokios rųšies reporteriams neplepėti, nes tas daug kenkia Meksikui, kur gavo ligšiol kinę priglaudą, ir jam pačiam. Taigi Zelaya dabar apsiėmęs niekam nieko nesakyti, by tik neužgauti viešpatystės, kurios globoj esąs.

Zelaya, sako, keliausiąs į Belgiją, iš kur paeinanti jo žmona ir tenai sau ant visados apsigyvensiąs. Pinigų vežąsis su savimi keliu milijonus.

Portugalijos naujas kabinetas su premieru, p. Beirao susidedąs iš vienų liberalų. Parlamentas sušaukta Sausio 3 dieną, bet tuojau jau posėdį ir pertraukiąs porai mėnesių, idant leisti apsidirbti naujam kabinetui.

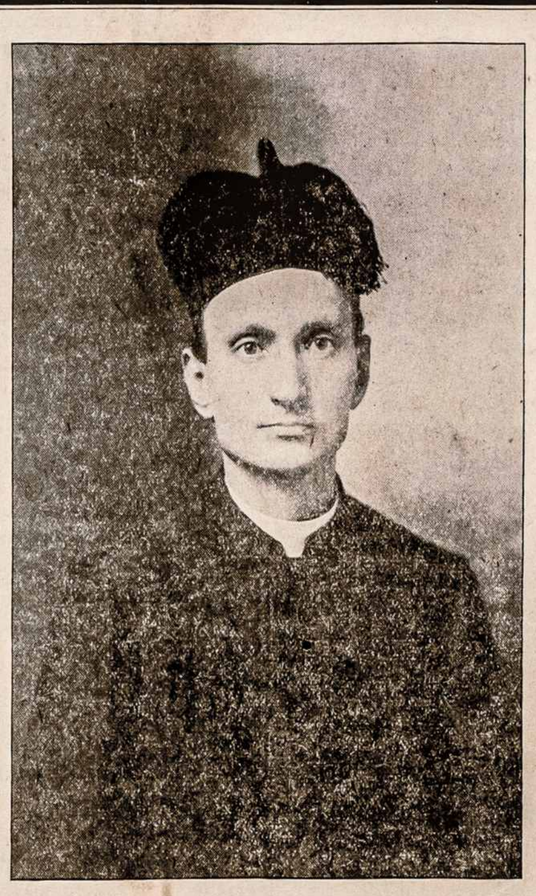

Kun. Dziakonas M. Kraučunas.

Chicagos ir visi Amerikos lietuviai prieš Naujuosius Metus susilaukė sau didelio džiaugsmo, į ką jau ir patįs svetimtaučiai atkreipė savo atidžią, patirdami, kad ir lietuvių tauta Amerikoj gyvuoja, kad ir ji turi savo žymius vadovus. Kad lietuviai Amerikoj nežuvę ir jų prakilnumas pastebėtinas, tai aiškiai parodė Jo Malonybė Chicagos Arcivyskupas J. E. Quigley, D. D. 30 d. Gruodžio 1909m.

Jo Malonybė Arcivyskupas Šv. Jurgio K. parapijos kleboną, gerb. kun. M. Kraučuną, paskyrė DZIAKONU ant viso Cook pavieto, kas jau oficijališkai arcivyskupijos Kanclieriaus patvirtinta.

Tą pirmą mums, lietuviams, džiaugsmingą nauieną tuojau plačiai atkartojo visi svetimtautiški laikraščiai, rašydami plačiai ir pagirdami lietuvių savistovybę ir plėtojimos, o ypatingai Chicagos arcivyskupijoj, kuri didžiausia Amerikoj su savo parapijų ir mokyklų skaitlium.

Jo Mal. Arcivyskupas regis matė ir mato gerb. Dziakono kun. Kraučūno darbus ir pasišventimą savo tėvainainių gerovei, regis ištyrė jo rupestingumą ir darbštumą Bažnyčios dalykuose, jei suteikė tokią pagarbos vietą.

Gerb. Dziakonas kun. Kraučunas — kaip žinoma — Chicagos arcivyskupijoj yra seniausias lietuvis klebonas. Po jo išmintinga priežiura turime vieną gražiausių bažnyčią ir parapijos mokyklą, kokios niekur lietuviškose parapijose nėra.

Ir už tai lietuviai turi but dėkingi Jo Mal. Chicagos Arcivyskupui, kuris mato ir žino aiškiai jų gražų sugyvenimą. Tai pirmutinis ligšiol Amerikoje lietuvis kunigas apturėjo tokį tarp svetimtaučių atsižymėjimą.

Pranešant tą linksmą nauieną visiems Chicagos ir plačios Amerikos lietuviams, "Kataliko" Redakcija sudeda širdingiausius gerb. Dziakonui kun. Kraučunui velijimus geriausios kloties ir sveikatos ad multos annos!

Be to tuo pačiu laiku J. M. Arcivyskupas kitiem dviem lietuviam klebonam suteikė urėdus.

Kun. N. Lukošius iš North Side, šv. Mikolo Ark. parapijos klebonas, paskirtas dvasiškijos egzaminatorių komisijon ir kun. T. B. Serafinas iš Pullman — diecezijos mokyklų tarybon.

Iš Viso Pasaulio.

Turkijos trečias armijos korpusas busiąs padalintas į dvi dali dėlei savo apskričio didumo. Tai nusprendęs generolas von der Goltz.

*

Garsus Rusijos raštininkas—galvočius Tolstoi, sakoma, vėl pavojingai susirgęs ant bronchitis. Jis sergąs savo dvare Jasnaja Polana.

*

Trumpoj ateityj Paryžiun turėsiąs keliauti Bulgarijos caras Ferdinandas. Pirmiau bet aplankysiąs Vieną. Toji kelionė surišta su paskola, nes Bulgarija visai nuplikus.

*

Kopenhagos universiteto rektorius, profesorius Salomsen, andai visuomenei pranešė, kad universiteto taryba dar sykį duosianti dr. Cook progą savo išsiteisinimui, kad jis lankęs šiaurinį žemgalį.

*

Buvęs privatiškas Belgijos mirusio karaliaus Leopoldo II sekretorius, baronas Gofinet, paveldėtiniame teisme išpažinęs, kad mirusio karaliaus privatiškas turtas išnešąs nuo 3 ligi 8 milijonų dolerių.

*

Iš Londono rašoma, kad per pastarasias juros bangas ant Atlantiko vandenyno turėjo žuti į 700 garlaivių visokios rųšies. Medžiagiški nuostoliai apskaitoma ant 20 milijonų dolerių.

*

Vokietijos kanclierius Bethman-Hollweg nekeliausiąs Ryman prieš Velykas. To kliutimi — nemalonus padėjimas Vokietijos parlamente ir Italijos kabineto permaina. Bet žiemą-gi už tai Austrijos ministerių pirmininkas nukaksiąs Berlynan.

*

Prancijos ministeris Pichon andai pranešė savo ministerių tarybai, kad keturios viešpatystės, turinčios savo globoje Kretą, jau susitarusios atsakyti ant Turkijos notos ir Kretos reikalas busiąs galutinai užbaigta. Atsakymas busiąs perduotas Turkijos ambasadoriui Paryžiuje.

*

Prancijos parlamentas priėmęs ir patvirtinęs miesto Paryžiaus valdybos įnešimą, pagal kurio leidžiama miestui užtraukti 900 milijonų frankų paskolą, kurios 180 milijonų bus apversta miesto sanitariškam pagerinimui. Negirdėta tokia milžiniška paskola.

*

Paryžiaus policija po ilgesnių šnipinėjimų galutinai susekė ir areštavo Rusijos inžinierių Gilevičių, kurio Rusijos valdžia reikalavo išdavimo už kokias tai žmogžudybes, papildytas Rusijoje. Gilevič uždarytas kalėjiman tečiau nusinuodijo ir dabar jo niekam netenka.

*

Paryžiuje, suareštavus vieną merginą, susekta nuodininkų slaptinga sąjunga. Pastaraisiais laikais nunuodinta vienas Paryžiaus teatrų tenoras saldainiais, kuriuose buta arseniko. Policija tuo tarpu visą tą atsitikimą laiko paslapty, kol neišsiaiškįs kas plačiau tame reikale.

*

Karas Morokke andai išnetyčių vėl prasidėjęs. Laukta susitaikymo su maurais ir ispanai tuo džiaugėsi. Kad tuo tarpu andai kabyliai ispanų fortus užpuolė iš naujo, bet ispanų artilerija juos greitai atrėmė. Taigi vėl užgims tenai kraujo praliejimas. Ir stebėtina, kad ligšiol nesusitaikinta.

*

Ispanijos karalius andai iškeliavęs į Andaluziją medžiotų. Pirmiau depešų pranešta, kad karaliaus sveikata atsirandanti pavojuje ir umu laiku jam esą reikalinga operacija. Taigi dabar visų manoma kad karalius iškeliavęs ne medžiotų, bet į San Lucas, kur turėsiąs pasiduoti nosies ir vienos ausies operacijai.

*

Iš Šanhai depeša praneša, kad Kinijos valdžia nutarius anektuoti Tibetą ir tame reireikale jau išleidžius įsakymą generolui Čam-Fang su dviem kariuomenės brigadom keliauti Tibetan ir tą milžinišką kraštą užimti. To priežastimi turi but tas, kad Dalai Lama (viršiausias Tibeto kunigas ir valdovas) konspiruojąs su viena Europos viešpatyste, idant jis butų pripažintas tikruoju valdovu.

*

Nicaraguos prezidentas Madriz, apėmęs savo valdvietę, įsakė tuojaus suimti ir uždaryti kalėjiman finansų ministerį Martinezą, Joakimą Panosą, Zelayo žentą ir Santos Ramirezą. Pirmuoju du kaltinamu už eikvojimą respublikos pinigų ir kitas suktybes, o Ramirez už suvartojimą prezidento Madrizo netikro parašo ant įsakymo, liepiančio valdiškai kariuomenei apleisti savo senas pozicijas.

*

Iš Vašingtono pasklydo gandas, kad ant Philipinų salų bus išparduota visa žemė, priklausanti pirmiau Ispanijos vienuoliams. Ir dabar dar tenai vienuoliai turinti 55.000 akrų žemės, lengvu budu prisisavintos. Taigi norima ir toji žemė atimti ir privatiškiems asmenims parduoti. Girdima bet, kad cukraus trustas jau norįs tuos visus plotus sau nupirkti, arba, geriau pasakius pasisavinti.

*

Nesenai Peterburge karo teismas nagrinėjo 30-to Siberijos šaulių pulko poručninko Mudzialovsko bylą, kuris Mandžiurijos kare budamas pranešęs savo perdėtiniams netikrą raportą buk tai apie savo ten kokius didžiai karžygiškus darbus ant taip vadinamos Vilkų kalvos. Už tai jis gavęs Šv. Jurgio kryžių. Teisme išsiaiškino, kad jis nieko gero ant minėtos kalvos neatlikęs, o perdėtiniams melavęs. Pasmerktas už tai 16 mėnesių tvirtovėn ir atimta kryžius. Regis Rusijos visi "karžygiai" vienodos rųšies.

*

Iš vidurinės Aprikos apskričio Tschad Prancijos kariuomenės vadas, pulkininkas Moll, andai savo valdžiai pranešė, kad tenaitiniai apsiginklavę juodi gyventojai užpuolę Mehariste ant prancuzų sargybos, susidedančios iš 75 kareivių. Juodukų buta net 500. Kovota ištisos šešios valandos. Prancuzai vienok turėdami geresnius ginklus, juodukus apgalėjo, kurių 150 užmušta ir sužeista. Iš prancuzų pusės užmušta ir sužeista 20 kareivių.

Žinios iš Lietuvos.

PAŠVENTINIMAS MERGAIČIŲ RANKŲ DARBO MOKYKLOS.

Marijampolėj 24 d. Lapkričio.

Sučirba paukštės dienelei brėkštant, svįra žiedelis ton šalelėn, kur saulutė teka... linksta lietuvio širdis ton vieton, iš kur triška spinduliai šviesos ant mųsų suvargusios žemelės.

Niekam tat, rodos, nebus keista, kad šioji iškilmė sukvietė apstų svečių burelį net ir iš tolimesnių kampų. Mųsų sesutėms prasimušė naujas apšvietimo šaltinis, kurio vandenįs, galima tikėtis, nubanguos toli į plotį po visą Lietuvą. Ištikro. Mergaičių rankų darbo mokykla turi prasiplatinti, nes ji aprupina svarbiausius naminio mergaičių gyvenimo reikalus. Ji mokina siuti, virti, švarumą daboti; žodžiu kalbant — išmintingai gaspadiuiauti. Mergaitės, baigusios šitą mokyklą, be abejonės, sugrįš į kaimą, nes dvejų metų mokslas neįsteigs jų atšaldyti nuo senos matušės ir rutų darželio, kame su žalia ruta augo ir plėtojosi jų jaunos svajonės. Sugrįžimas kaiman apsišvietusių merginų, taip šiandien Lietuvai reikalingas, tuo labiau šitoj mokykloj užtikrintas, kad pirmaisias mokslo metais čia duodama reikalingiausių kaimietei žinių apie namų gaspadą. Tėvai, trokštantieji savo dukterų laimės, nors vienus metus privalo jas leisti į šitą mokyklą.

Antrieji mokslo metai jau mažiau tinka kaimo merginoms, nes siuvinėjimas auksu arba kitokia brangia medžiaga tiesiok sunku sutaikinti su gyvulių auginimu, daržovių prižiurėjimu ir kitokiais kaimo reikalais. Bet ir šitie antrieji metai yra naudingi jei ne visoms merginoms, tai nors kai-kurioms. Jie, mat, išbando merginos darbo gabumus ir palinkimą prie kokios-nors atskirios gražaus darbo šakos.

Nuoširdžiai tat linkėjome p. P. Uogintaitei, kurios dėka, gal Dievas duos, užpinsime plačią spragą mergaičių apšvietimo darželyj. Tam tikslui kun. M. Gustaitis paskaitė gražų nuomonių rinkinėlį apie mergaičių mokslą apskritai ir pritaikant prie šios mokyklos programo. Prakalbos da kelių svečių išreiškė norą, kad šita mokykla prasiplatintų Lietuvoj, kad ji ypatingai ruoštų kaimietes prie kaimo gyvenimo sąlygų.

Nors tie linkėjimai buvo širdingi, bet vis gi tušti. Duok Dieve, kad pasekmingai atliktas darbas pats apvainikuotų gerbiamos įsteigėjos plenus.

Svečias.

ŠAKIAI.
(Naumies. ap.).

20 metų jau praslinko, kai aš iš Šakių išėjau. Bunant tenai vikaru per penkerius metus nekartą teko kalbėti su vietiniais žmonėmis apie naujos bažnyčios statymą. Gutkaimio kalnelis visuomet budavo nurodoma, kaipo atsakančiausia Dievo namams vieta. Labai nudžiugau išgirdęs, kad šakiečiai jau nutarė naują muro bažnyčią statyties. Bet vėl nuliudau sužinojęs, kad naująją bažnyčią norį statyti senoje vietoje. Juk Gutkaimyje ant gražaus kalnelio nauja bažnyčia galėtų blizgėte blizgėti.

Šakiečiai! Kad pilnai galėtumėte pasigėrėti savo triuso vaisiais ir kad Jųsų darbo nepeiktų ainiai, palikę senobinę žemą tarp miestelio guštų vietą, imkite bažnyčiai Gutkaimio kalnelį!

Kun. Radušis.

SKIRSNEMUNĖ.
(Rasein. aps.).

Svalių pradžioje susilaukėm naujo mokytojo, kuris, matyt, bus darbštesnis už buvusįjį. Mokinių susirinko net 95, tame skaičiuje 13 mergaičių. Mokslas aiškinamas lietuvių kalba. Tik tas negera, kad mokykla ankšta. Delei mokyklos ankštumo daug vaikų liko mokyklon nepriimta. Žmonės rugoja, kad vaikų mokytojas nepriima, o mokyklos padidinimu nesirupina.

Skirsnemuniečiai! neatsilikite nuo kitų, nes apšvietimas yra reikalingas visiems.

Narkunų Juozas.

PANEDĖLIS.
(Ežerėnų apsk.).

Mųsų mokykla nors ne maža, bet rudenį prisigruda vaikelių pilnutėlė ir dar kokia 50 vaikų pasilieka be mokyklos. Taigi delei to yra sumanyta statyti antra mokykla. Šiam tikslui jau antri metai kaip renkama iš kiekvieno valstiečio nuo dešimtinės po 5 kap., ir jau šiaip nuo visokių valsčiaus atliekamų mokesnių. Yra surinkta tukstantis rublių su viršum. Naudingas sumanymas.

Scriptor.

YLAKIAI.
(Telšių apsk.).

Visaip buvo raginti ylakiečiai liautis girtuokliauti, bet nieko vis negelbėjo. Nė "Blaivybė" neatpratino žmonių nuo degtinės. Antgalo ylakiečiai kitokį budą surado kovai su degtine: bausti už girtuokliavimą pinigais. Pirmutinis pavyzdį davė Gritaičių sodžius. Visi to sodžiaus žmonės ant poperio padarė sutartį, kad nebegersią daugiau degtinės. Už pirmą pasižengimą paskyrė 1 rub. pabaudos, už antrą — 2 rub. ir t.t. Už surinktuosius pinigus žada laikraščių išsirašyti. Prie gritaitiečių sumanymo prisidėjo ir kitų sodžių gyventojai. Tokiu budu susidarė, tartum, kokia draugijėlė. Nuo to Ylakiuose girtuokliavimas žymiai mažinasi.

Dieve duok, kad ir kiti lietuviai imtų sekti ylakiečių pavyzdį.

Stasio Kazys.

ALIZAVAS.
(Panev. apsk.).

Jau penkeri metai sukako, kaip alizaviečiai savo miestelyje pradėjo statyti mokyklą, o vis dar ir lig šioliai galutinai nepabaigia. Iš to galima spręsti, kad jie nei kiek nenori pasidarbuoti ir paaukoti keletos skatikėlių apšvietimui. Ale gal jau nebeužilgo bus užbaigta mokykla, nes gerb. klebonas Mockus mano imtis užu to darbo. Jau iš sakyklos Lapkričio 28 d. apgarsino, kad kalėdodamas jos pabaigimui rinksiąs nuo ukininko po rublį.

Scriptor.

GIŽAI.
(Vilkav. apsk.).

Mųsų mažoje mokykloje prisigrudę arti 90 vaikų. Butų dar daugiau, kad butų vietos, Yra vaikiukų, ką turi klampoti per sniegus kasdien po 5 viorstus. Ar daugel jie gal išmokti prasėdėję tokioje grudenoje keletą valandų ir taip "pasivaikštinėję"?

O kuomet per sueigą pakelta klausimas pastatyti naują mokyklą, tai veik visi suriko "nereikia, nereikia"!!.

Skruzdė.

KRUOPIAI.
(Šiaulių apsk.).

Nuo aštuonerių metų Kruopiuose yra įsteigta dviklesė mokykla. Žmonėms ne maža naudos ji jau atnešė. Tik jos butas jau niekai. Šiemet mokyklų inspektorius pranešė žemiečių viršininkui, kad jis paragintų žmones naują butą mokyklai pastatyti, nes kitaip dviklesę mokyklą paversiąs į pradinę. Žemiečių viršininkas sušaukė valstiečių sueigą ir pranešė apie mokyklų inspektoriaus įsakymą. Visi kruopiečiai vienbalsiai atsakė, kad jiems mokyklos nereikią. Apie tai buvo pranešta inspektoriui. Tuomet inspektorius įsako antru kartu sušaukti sueigą ir pats į sueigą su žemiečių viršininku atvažiuoja. Žemiečių viršininkas vėl paklausė kruopiečių apie mokyklą. Kruopiečiai vėl vienbalsiai sušuko: "nereikia, nereikia!" Tuomet inspektorius prabilo į valstiečius lietuviškai ir ėmė prirodinėti, kokią naudą duoda žmonėms mokslas. Po inspektoriaus prakalbos kruopiečiai tuojau sutiko statyti naują mokyklai butą ir dalyką vesti ingaliojo 10 žmonių.

Šiaulių apsk. mokyklų inspektorium yra jau žinomas lietuviams p. Itomlenskis, buvusis Vilniaus lietuv. laikraščių ir knygų cenzorius.

Dieve duok, kad daugiau Lietuvoje butų tokių valdininkų!

Kruopiškis.

IGLIAUKA.
(Gudiškių kaimas).

Ukininkams dažniausiai tenka susipykti už gyvulius, o ypač už šiemečius kumelius. Ak žinia, gyvulio neišsergėsi kaip savo lėliukės, bet sunku ukininkui kęsti kai kaimynas tiesiok tyčia tau daro skriaudą. Šiomis dienomis buvo ukininko J. Š. su A. M. byla. Ne tame svarbumas, kad ukininko A. M. bernukas ir mergina neteisingai prisiekė pačio šeimininko, matyt, pamokyti. Štai viena iš priežasčių mųs jaunimo ištvirkimo: patįs šeimininkai juos veda iš kelio.

Dėdukė.

GELGAUDIŠKIS.
(Naumiesčio aps.).

Dvaro darbininkų gyvenimas čia, kaip girdėti, labai skurdus. Algą, vietoj kas mėnuo, moka tarpais į penkis ir daugiau mėnesius, o kad žmogus be druskos valgo arba be žiburio sėdi, tai ponui nerupi. Neteko vasarą javų, liepia savo pinigais pirkties, kada jie brangiausi, prikulę šviežius atiduos tuomkart, kada netoli pusę kainos bus verti. O kad turi ponas girių, tai atėjus žiemai, be naminio darbo, tie pakumečiai turi girias išvežti Per dienas žiemos šaltyje reikia girioj išbuti; o iš dalies ir valgyti. Malkoms gi darbininkų atveža pakelėse prikirtę senų apipuvusių gluosnių arba kelmų ir žiurėk į juos, o laiko susikirsti šeimininkas negauna, negut vakarais, rytais arba naktimis. Taip gi tarpais gauna žabarų, kuriuos pečiui užkurus, vanduo bėga. O tarpais ir be to reikia pakęsti. Prie tokio darbo girioj, turtingas tas skaitosi, kuris turi nors išplikusią skrandelę, nes avies ponas nebeleidžia laikyti. Uždėti bausmę už mažaką mėgsta, o kad darbininkas dirba iki gerų išvakarų, o tarpais ir naktimis ir kelia anksti tamsoj apie šeštą valandą su visu kuo turi buti girios vežti, apmokėti ponas viršaus nenori. Pataikius blogan upan dar ir apkulti gauna. Kuris apsirgo kokią dieną arba vaikai langą išmusė, tuo pabaudą rašo. Kitas metų gale 8 ir daugiau rublių iš algos ne gauna. Smagu ponui pasivažinėti po Varšavas už varguolio kruviną skatiką! Galvijus vasarą išplikusiose pievose gano, nuo pono galvijų skyrium, o žiemą stovi netoli lauke, nes tvartai beveik be stogų. Pašaras taip gi menkas. Pereitą žiemą kokiu tarpu buvo paskirta kumečių galvijui per visą dieną 4 svarai šiaudų ir 5 šieno. Paklodams šiaudų taipgi labai gailisi, o šiemet rudenį ir giraitę prie sodo užrakino, kad lapų nesineštų pakloti. Kaip girdėti, tokiu budu ponas nori priversti dvariškius nelaikyti galvijų. Ton vieton ponas ketinąs duoti pieno savo galvijų pervaryto per centrifugą ir truputį šiaip pieno.

Kampininkas.

ŠELMIAI.
(Vilkaviškio ap.).

Prie mųs kaimo prieina Vilkaviškio stotis, o taippat yra netoli nedidelė ukio mašinų dirbtuvė. Todėl čia gyvenama daug neturtingų darbininkų ir amatninkų.

Lapkričio 28 d. (n. k.) po sunkios ligos pasimirė siuvėjas Ant. Brenka. Jo žmona pasiliko didžiausiam varge ir neturte. Net nebuvo už ką grabo nabašninkui nupirkti. Puolėsi vargšė prie kaimynų, kad jie sudėtų keletą skatikų nors grabui nupirkti. Netikėtai našlei sumetė net 14 rub. Auka didelė, bet netiksliai tapo suvartota, nes trįs jos rubliai tuojau paskirta degtinei. Tai ligi kokio tamsumo prieina mųsų bėdini žmonės!

Gėda šelmiečiams, kad jie be degtinės negali apsieiti net per laidotuves. Per laidotuves turėtų nevartoti degtinės ne tik šelmiečiai, bet ir abelnai visur reiktų naikinti taip biaurų paprotį. Metas butų suprasti, kad laidotuvės, tai ne pasilinksminimų vieta.

Šelmis Bernužėlis.

STUMBRIŠKIAI.
(Panev. ap.).

Ištvirkęs piemuo. Netoli Stumbriškių gyvena miško sargas Tamošauckas. Jis turė jo pasisamdęs piemenuką 11 metų bernuką. Ganė jis blogai. Rugsėjo 26 d., suvaręs gyvulius į javus, piemenukas pabėgo. Tamošauckas manė, kad vaikas parbėgo pas tėvą. Bet pasirodė, kad jo ir tenai nebuvo, todėl tėvas pakėlė didelį trukšmą. Jis pranešė policijai, buk Tam. užmušęs vaiką ir kur-nors užkasęs miške. Atsilankė pas Tam. didelis policijas burys, visur iškrėtė, bet vaiko nerado. Po pusantro mėnesio nuo vaiko pražuvimo sugrįžo vaikas gražiai pasirėdęs ir pinigų parsinešė apie 15 rublių. Tuojau buvo susekta, kad rubai ir pinigai pavogti. Policija suėmė tėvą ir sunų.

Tėvams reiktų geriau vaikus pamokinus leisti į žmones tarnauti.

Juodgirių Papartis.
"Š.".

KAIRIAI.
(Šiaulių aps.).

Šiemet Kairiuose tapo įsteigta pradinė mokykla ir nutarta iš filijos (Kairiai — Šiaulių filija) padaryti parapiją. Žemę bažnyčiai ir mokyklai žmonės nupirko iš grapo Zubovo. Daug visame tame pasidarbavo vietinis filijalista kun. Stanionis, Sutkunų valsč. viršaitis Milius ir ukininkai — Mamaičių Kaupas, Bacionių Andrišiunas ir Vėgėlių T. Škikunas.

Ypač daug vargo buvo, kol žmonės prisiėmė mokyklą. Kart kartėmis buvo žmonių nutarimai, kad reikia ir vėl nebereikia mokyklos, bet galų-gale liko nutarta, kad mokykla reikalinga kairiškiams, ir tapo įsteigta. Jau ir mokytojas, lietuvis, parvažiavo: sako, kad ir mokslas greit prasidėsiąs. Prie mokyklos įsteigimo daug prisidėjo ir grapai Zubovai, ir jei ne jie, tikrai kad mųsų darbščiųjų ukininkų trusas butų niekais nuėjęs. Mat, grapienė Zubovienė griežtai pasakė: "jei mokyklos Kairiuose nebus, tai žemės bažnyčiai neparduodame". Taigi nieko čia nepadarysi — kad ir nenoroms, reikėjo prisiimti ir mokyklą. Ir tokiuo budu valdžia įsteigė Kairiuose mokyklą.

Šiuos metus mokykla bus žmonių namuose: kitiems metams žadama pastatyti mokyklai butas valdžios lėšomis.

Nors spyrėsi žmonės, kad nereikia jiems mokyklos, bet ligi tik parvažiavo mokytojas, visi gruste gruda vaikus į mokyklą. Jau priimta į mokyklą 54 vaikai — 38 vaikinai ir 19 mergaičių. Daugiau nebėra vietos. Kad butų vietos, vaikų atsirastų lig viso šmto.

M. Z.

PUNIA.
(Trakų ap.).

Šią vasarą vyrenybė pasiuntė mokytą agonomą J. J. Masiulį, narį Trakų komisijos žemei tvarkyti, kd pamokytų puniškius. Bet jių retas tepasinaudoja. Sako: Kad pinigų turėčiau, ukininauti ir pats mokėčiau. Mokois į aštuonias dalis lauką išsirstyti, trąšų pirkties, o aš tetiu dvi dešimtini ir tokių palePunią labai daug, pinigų tšoms pirkti vėl neduos". Žonės čia dar nieko nesuprantanieko neskaitydami.

Per Punelės upę prieš jus metus buvo tiltas ant lio pro kapines į Alytų. Gernatorius, važiuodamas vlasėdžių ištirti, pamatė, kadltas silpnokas ir liepė nugrįti. Žadėjo muro tiltą; sakr valsčiaus pinigai esą sud. Bet jau praėjo treji metai kas prižadėta — vis dar ne tesėta. Turime kankinties p laidotuves ir javų vežim Dažnai ir susivėluojame su j vų vežimu.

Žaibas
"V.".

Kodėl nėra pramonijos Lietuvoje.

Ar kils mųsų krašte pramonija? Štai šis klausimas šiandien rupi daugeliui lietuvių. Ir kur nerupės... Lietuvos neiš dirbtieji produktai, linai, miškas, pigiai parduodama ir gabenama kitur, kad paskui apdirbus juos svetimoje šalyje ir brangiai pardavus tiems patiems lietuviams. Neturėdami darbo savo gimtinėj, musiškiai valstiečiai, pačioj jaunumėj, turi keliauti svetur fabrikose darbo ieškotų. Sutaupytieji Lietuvos pinigai guli be apyvartos arba talpinami kitų kraštų pramonijon. Ką išduoda žemė, tai suvartojama kitur, svetur, taigi nesant pramonijos nėra nei vietinės rinkos. Su pramonija paprastai atsiranda ir daugiau inteligentijos, daugiau dvasiškos gyvybės. Mųsų jaunuomenė, išėjusi specijalinius (inžinierių) mokslus, glaudžiasi ir ieško ten vietos, kur pramonija yra pakilusi, taigi Lenkijoj, Rusijoj, Sibire, Kurše, tik ne Lietuvoje.

Kodėl gi nėra Lietuvoje pramonijos ir ar ji kada čia įsigalės? Daugybė priežasčių kliudo mųsų pramonijai pakilti. Visųpirma, mųsų krašto praeitis buvo labai sunki. Ypatinga vyriausybės politika, taikinama į mųsų kraštą, užslėgė visuomenėje pramonės inicijatyvą. Tos politikos ženklai atsiliepė ir visose ukio šakose. Be tam tikros laisvės, be visuotino žmonių apšvietimo neivienas kraštas dar neužsiauklėjo pramonijos.

Jei Amerika šiandien pramonijos žvilgsniu stovi pirmoje visų valstybių eilėje, tai visų pirma dėlto, kad ten jos gyventojai iš-pat pradžių naudojasi didele politikos laisve. Priešingu Amerikos paveikslu gali buti Rusija. Ji turi daugybę mineralinių turtų, daugybę derlingų žemių, o dėlto jos pramonija kuo-ne paskutinėje vietoje atsilikusi.

Be patogių politikos sąlygų pramonijai pakilti reikalingos dar tam tikros prigimties, geografijos ir kulturos sąlygos. Rusijos pietuose pridygo cukraus fabrikų dėl to, kad ten yra juodžemio derlingas kraštas, kaiptik burokams augti, kad netoli Dono srityje, yra pakaktinai fabrikoms geros kuriavos, akmens anglių. Uralo kalnai turi daug geležies, sidabro ir aukso rudžių, taigi galėjo ten atsirasti geležies fabrikos, sidabro ir aukso kasyklos. Kaukazas taip-pat turtingas mineralais, turtingas nafta (kerosinu). Ir ten matome pakilusią pramoniją. Seniau Lenkija buvo grudų kraštas ir savo budu nedaug kuo tesiskyrė nuo Lietuvos; bet nuo to laiko, kada buvo atrasta joje akmens anglių, iš dygo Lodzius su daugybe įvairių fabrikų. Šiandien Lenkija iš visų Rusijos kraštų pramoningiausia šalis, jei galima taip pasakyti. Peterburgas ir Maskva, tie patįs didieji miestai, pasidarė pramonijos viduriais, kadangi jie yra ir visos valstybės kulturos ir kapitalų židiniais. Pagalios, Ryga ir Liepojus, latvių miestai užima gerą geografijos žvilgsniu vietą. Budami ant juros kranto ir turėdami gerus uostus, jie tapo pirma svarbiausiais prekybos miestais, o užsiauklėjo ir pramoniją. Latviai laimingi yra turėdami savo krašte tokius svarbius punktus. Jei Ryga su Liepojumi nebutų pakilę, kas-žin ar latviai butų šiandien pasiekę tokį palyginant su mumis augštą kulturos laipsnį. Žinoma, jiems padėjo pakilti ir didelė vokiečių baronų kultura, kurios neturėjo ir neturi mųsų sulenkėję ir sumenkėję dvarininkai, ir spauda, kurios neikuomet nebuvo uždrausta, kaip štai mums, rusų vyriausybė. Latvių politikos sąlygos ir buvo geresnės negu mųsų. Jų inteligentai galėdavo palikti savo krašte, užimti mokytojų, valdininkų vietas. Latviams niekas nedraudė, kaip lietuviams, žemės pirkties. Lietuvos ir Baltarusijos žemės turtai, javai, linai, miškai ir kiti, vis į Latvtijos didžiuosius miestus ėjo ir eina. Gabenamieji mųsų ten turtai davė miesto gyventojams užsiėmimo ir pelno.

Lietuvoje ligšiol neaptikta dar jokių turtų žemėse, nei geležies, nei akmens anglių. Miškai baigia nykti; jiems nykstant eina brangyn ir kuriava pabrikoms. Lietuva neturi nei vieno miesto ant juros kranto. Palanga, tiesa, lietuvių miestelis, bet jis neturi patogaus uosto, o ir įsigalėjęs Liepojus kliudytų jam pakilti. Tokiuo budu šiapus sienos kaip ir e same atkirsti nuo juros. Didieji mųsų miestai, Vilnius ir Kaunas, turi neturtingas apylenkes. Kaunas užima gerą vietą: stovi ant Nemuno ir Nėries krašto, netoli nuo Prusų sienos, bet tvirtovės vežimas varžo jo pramonijos kilimą. Vilnius ar neturi tokios laisvės, kokią turi Ryga ir kiti didesnieji miestai.

Kalta kiek ir mųsų praeitis: Lietuvoje nebuvo stipraus miestiečių, amatininkų luomo, bajorų sauvalė nedavė jiems įsigalėti. Nemaža kenkia mųsų pramonijai augti ir stigimas geležinkelių ir ištisai lengvaus susiekimo budo. Nemunas ir Vilija (Nėris), jei butų iškuoptos ir ištaisytos, daug papigintų medžiagos, javų ir k.d. gabenimą, palengvintų miestų susisiekimą. Tos mųsų upės ne tik ką nesidaro prieinamesnės, neina gilyn, bet vis labiau ima sekti, kadangi jų pakrančiais kas metai daug miškų iškerta. Nors vyriausybė yra išleidusi tam tikrus įstatymus miškams ir upems apsaugoti, bet šio pasaulio galiunams leista jie aapeiti. Pavyzdžiui paimsime nors Verkus. Dauguma to dvaro miškų yra ant Vilijos kranto, vadinasi jų nevalia kirsti. Čevilevskiui gi, buvusiam Gardino gubernatoriui, pasisekė tas miškų įstatymas aplenkti. Pirkdamas Verkus jis gavo iš vyriausybės leidimą iškirsti paupiu mišką, nes Verkai, jam prašant, buvo apskelbti miestu, o į miestus miškų įstatymas netaikinamas. Tečiau ir ligšiol Verkuose dar nėra miesto, jų gyventojų skaičius kas-žin ar siekia vidutinio Lietuvos miestelio gyventojų skaičių.

Pakaks trumpai čia paminėtųjų priežasčių, kad galima butų matyti, kodėl ligšiol Lietuva neturi pramonijos. Ar ateityje jai atsirasti bus patogesnės sąlygos negu nunai yra, sunku įspėti.

Paraginimais pramonijos neįvesi. Ji kįla, auga ten, kur randa sau patogią dirvą. Kapitalai ir pramonininkai ne patrijotai. Jie keliauja ten, kur jų laukia didesnis pelnas. Ir Lietuva rasit pritrauks kapitalistus – pramoninikus tik tuomet, kuomet bent pačios svarbiausios kliutįs, kurias minėjome, bus nušalintos arba kuomet netikėtai bus surasti kokie žemės turtai.

Kas kita amatninkystė ir prekyba. Joms, kaip pamatysime kitą kartą, lengviau negu didžiajai pramonijai įsigalėti. Taigi pirmučiausia męs turėtume tomis mųsų ukio šakomis ir rupinties. Ir jomis daugybė nepatogių sąlygų randasi Lietuvoje, bet tos sąlygos lengviau yra apgalimos. Pramonija, jaigu jai lemta pražysti mųsų krašte, tai pirmiausia pražys ant ukio, ėmusi perdirbinėti jo produktus: pieną, linus, vaisius, medžius ir t. t. Bet ir toms pramonijos šakoms reikalinga yra didesnė mųsų tautos organizacija, kooperativinių draugijų pavidale.

Tuo tarpu gi praverta butų mums pažinti arčiau ir tą menkąją pramoniją, kuri vietomis ima rodyties ir mųsų krašte, pažinti arčiau jos silpnumo priežastis, ištirti.

Iš Lietuviškų Dirvų.

Herrin, Ill.

Stai prisiartino Kalėdos ir švenčiam anų sulaukę. Švenčiame laimingai. Bet nauienos pas mus nekokios. O kas daugiausiai visko nukęs, jei ne vargšas darbininkas.

Čia tomis dienomis atsitiko smarkus plyšimas vienoj kasykloj, vadinamoj "senas Skveričius" (C. & C. Chicago Carvylle Coal Co.). 8 angle kasius išėmė negyvus, o 3 pusgyvius; gal pastarieji dar ir pasveiks, vienok vis-gi ir jie randasi labai blogame padėjime.

Gazus užtręgė matininkai, eidami matuot iškastas anglies vietas. Toe vietose jau niekas nedirbo, darbai buvo su laikyta nuo seniau. Gazo buvo prisirinkę arti trijų pėdų, kaip liudijo naktinis inspektorius.

Matuotojo du matininku ir antrabosis parodantis vietas matininkai. Beeidami uždegė susirinusį gazą. Jie ant vietos žuvę, bet liepsnos pasiekė ir kitu dirbančius darbininkus. Žuvę 7 amerikonai ir 1 italas. Lietuviams tuo tarpu tos malonės neteko paragauti, nes jie dirbo kitoj mainų dalyj.

Plyšias atsitiko Gruodžio 23 d p.n. 12 val. dieną. Puikios kios susilaukė sau tie nelaimgi žemės rausėjai.

Darai Herrino apylinkėse kruta eblogiausia.

Vieniai lietuviai Kalėdas perleo linksmai. Turėjo sau prsitraukę alaus ir gužutės i kėlė pasilinksminimo vakus. Tik tas labai bloga, kadžys broliai nusilasę negana ld pirkiose šukauja, bet dargatvėmis vaikščioja ir dauoja blogas dainas. Blaivies nereikia didesnio papiktimo. Ir svetimtaučiai iš tokį lietuvių pasielgimo juoksi. Laikas paliauti veikus tius darbus.

M. A.

Rochester, N. Y.

Čionai darbai vidutiniškai enka, bet bedarbių niekur ematyti. Vietiniai lietuviai per adventus labai ramiai užilaikė, nežinia kokios bus Kalėdos.

Šv. Jurgio parapijos bažnyčiai sklepą (rusį) jau iškasė, tiktai tas negera, kad sklepą toli nuo gatvės patraukė.

Sulaukus pavasario bus pradėta muro bažnyčia, atsieisianti kokius 15.000 dolerių. Apačioj bus vaikams parapijos mokykla ir salė susirinkimams, o ant viršaus bažnyčia.

Šv. Jurgio dr-stė 31 Gruodžio turėjo savo balių, apie kurį paskiau bus pranešta.

L. K.

Seelyville, Ind.

Darbai pas mus kasyklose pagerėjo, dirbama kasdiena, tik permaža darbininkams karų duodama: vieno karo dienai kiekvienam kai kada pakanka, o retkarčiais negauni nei to (Tai kokiuo budu tat darbai pagerėję, jei taip prastai ir tuščiomis dirbama? Red.). Iš kitur darbininkai į čia negali keliauti, nes bedarbių ir ant vietos pilna.

Gruodžio 11 dieną čia numirė Liudvina Pečiukaitienė (iš tėvų Staugaičiutė) trumpai sirgus. Paliko dideliame nuliudime vyrą Antaną Pečiukaitį ir du vaikeliu: vienas 3 metų, o antras 4 savaičių. Velionė Liudvina buvo doro pasivedimo, turėjo 23 metus. Paėjo nuo Naumiesčio, Suvalkų gubernijos. Laidotuvės atsibuvo 14 Gruodžio. Palaidota ant katalikiškų kapinių Brazil, Ind. Dailus burelis lietuvių nabašninkę į kapus palydėjo.

Lai bunie jai lengva šita svetimoji žemelė, tolima nuo gimtinio krašto.

Likusis vyras visiems nuoširdžiai dėkoja už suteiktą a.a. Liudvinai paskutinį patarnavimą, jai mirus.

Oras pas mus labai prastas; kasdiena mainosi, taigi ir žmonės tankiai serga visokiomis ligomis.

Juoz. Benulis.

Grand Rapids, Mich.

Gruodžio 26 atlošta teatras "Knarkia paliepus", o paskui rodyta magiški žaislai ir dainuota.

Dainuota sekančios dainos: Už Raseinių ant Dubysos, Oi tu jieva, Op! op! kas ten, Nemunelis.

Viskas susirinkusiems labai patiko, o ypatingai dainos, kurias reikalauta atkartoti. Bet kadangi programas buvo ilgas, taigi ir neatkartota. Beje dar deklemuota dusyk: mergaitės ir berniuko.

Publikos buvo pilna. Visi labai gražiai užsilaikė.

Tą vakarą parengė vietinis vargonininkas Stasevičius. Jis netik išmokino dainorius gražiai padainuoti, bet ir teatrą vaidinti.

Ištraukis.

Iš Londono.

Gruodžio 5 dieną pasibaigus mišparams buvo laikytas susirinkimas lietuvių Kliube. Susirinkiman pribuvo mažas lietuvių skaitlius. Atsilankymui regis kenkia Kliubo įeiga. Kiekvienam reikia mokėti vienas penas. Su taja mokestimi neaplenkiama nei moters. Tuo tarpu esama ir tokių, katriems gaila išleisti ir vienas penas. Pertat mažas skaitlius ir susirenka.

Įeigos tasai visas pelnas apverčiama Kliubo palaikymui.

Susirinkusieji kalbėjo tik apie Kliubo reikalus. Pirmiausiai raštininkas perskaitė įplaukų ir išlaidų sąskaitą. Kliubas savo išde dabar turi į 16 svarų. Šeip nieko naujo nenutarta. Vienok girdėta pakampėmis šnibždant, kad Kliube nesama tvarkos...

Pora savaičių atgal čia kai kuriose gumos dirbtuvėlėse pradėta straikuoti. Reikalauta pas darbdavius trumpesnių darbo valandų ir mokesties pakėlimo. Bet straikeriai mažai ką laimėjo, kadangi tarp jų nėra solidariškumo.

Žaibas.

Pavėlintas mųsų ponams išradimas.

Grapas T. Potockis susekęs, kad mųsų lietuviškosios pušįs visiškai derančios sakams tekinti, kaip ir juros pušįs, iš kurių galima esą dirbti tarputinas ir kalefonija. Iš vienų tų šakų, medžių visai nekertant, galima esą traukti milijonai pelno; bet pušįs tam reikalui privalančios turėti bent 60 metų amžiaus. O kiek dabar tėra tokių medžių, ypač mųsų ponų miškuose? Rodos, ir pats išradėjas negalės savo išradimu pasinaudoti, nėsa ir nuo jo miškų taip-pat telikę tiktai vieni bruzgai.

AMERIKOS ŽINIOS.

Baisus plyšimas kasykloj.

Mineral Point, Wis. Andai kasykloj Allie Pell plyšus dinamitui 4 darbininkai sudraskyta į šmotus ir jų nebuvo galima pažinti, bet pavardės buvo žinomos.

Tie žmonės dirbo dieniniame "šichte" ir jau padarę dinamitui skyles. Paskui nuėję į parako sankrovą ir tenai pasiėmę dinamito, kurį paskui regis ar tai sutrenkę, ar tai ar ti įkatusio kakalio padėję. Šmotas dinamito plyšdamas sutrenkė netoli gulintį didelį šmotą ir tokiuo budu pagimdė baisų plyšimą. Netrukus išimta iš po griuvėsių keturi sudraskyti lavonai.

Po žeme tuo laiku dirbo 100 darbininkų, kurie nieko nežinojo apie tą plyšimą lig vakarui, kol išėjo ant paviršiaus žemės. Tarp gyventojų aplinkui buvo užgimęs sumišimas, kol nepatirta to viso reikalo.

Kompanija nuo to plyšimo nuostolius apskaito ant $2.500.

Kur Cook pasidėjo.

New York. Šiaurinio poliaus (žemgalio) "atidengėjo" brolis, William L. Cook, regis nužudytas, keliaujant jam į Europą su dokumentais. Kaip žinoma, Cook nesenai kaip kamparas kur pranyko ir nežinia kur iškeliavo. Vieni šneka, kad jis susirinkęs veltui pinigų pasislėpė, o kiti vis dar mano, kad jis kur nors užmušta. Treti bet, ar tik nebus teisingiausia, sako, kad Cook nusivalęs usus, idant jo niekas nepažintų, ir su svetima pavarde, iškeliavęs į Portugaliją, kur ir dabar sau gyvenąs. Kytras žmogus, jei taip drąsiai mokėjo apvilti pasaulio mokslininkus, o ypatingai Daniją. Dabar bene Cook kur šiltai budamas juokiasi iš visų lengvatikių.

Nukirpo jai plaukus.

St. Louis, Mo. Nekokia W. J. Ehlen, 25 metų, turėjo stebėtinus plaukus. Buvo geltoni ir penkių pėdų ilgi. Visos to miesto moters labai jai tų plaukų pavydėjo. Kad staiga vieną vakarą ją einančią nesuimtas piktadarys parsivertė ant gatvės ir visus plaukus skustuvu nupiovė. Jos sveikatos padėjimas ir gi esąs blogas, nes piktadarys ją pirmiausiai kokiuo tai kietu daiktu galvon užgavęs, nuo ko ji parvirtus ir taip be žado ilgoką laiką gulėjus.

Tai trečiasis ant tos moteriškės užpuolimas. Seniau ant gatvės jai pastojęs kelią koks tai vyriškis ir siulęs pinigus už plaukus. Kitus kartus vėl norėta jai tuos plaukus nukirpti, bet ji išsisukus. Dabar gi, trečiu kartu, plaukų netekus ir dar susirgus nuo smarkaus užgavimo.

Sniego pusniai.

New York. Andai čionai ir apylinkėse siautė labai dideli sniego pusniai. Sniego buvo priversta pilnos gatvės. Per porą dienų tukstančiai darbininkų mieste ir ant gelžkelių dirbo, kad padaryti kelius susinešimams. Nekurios vietos visai nuo pasaulio buvę atskirtos. Keliolika žmonių tuose pusniuose pražuvo. Daug garlaivių sugadinta, o traukiniai su atėjimu susivėlavo.

Iš Boston, Mass. rašoma, kad pastarieji pusniai Naujoj Anglijoj padarę nuostolių ant penkių milijonų dolerių.

Kitur ir tas pats atsitiko. Daug žmonelių sušalta. Visur-kaip pranešama-šiemet žiema labai šaltoka.

Turtingiausia moteriškė.

New York. Galutinas mirusio gelžkelių "karaliaus" Harrimano paliktų turtų apskaitymas parodo, kad palikta turtų vertės 220.000.000 dol., bet ne 149 000.000, kaip tai pirmiau manyta. Mat pirmiau tyčia tas turtas sumažinta, idant likusiai našlei nereikėtų didelių mokesčių mokėti valdžiai už įplaukas. Kadangi tie visi turtai palikta našlei Harriman, taigi ji dabar sviete turtingiausia moteriškė. Paskui ją savo turtingumu seka kanuolių fabrikanto duktė Essuose, Berta Krupp, kurios turtai apskaitoma ant 150.000.000 dol.

Mokslininkų suvažiavimas.

New York. Milžiniškoj Carnegie salėje atsibuvęs tomis dienomis pirmas tos rųšies Amerikos ir Europos mokslininkų suvažiavimas. Tokio didelio mokslininkų suvažiavimo New Yorke dar nebuta. Dalyvavę 1.000 atstovų iš įvairių moksliškų draugysčių. Susirinkusius New Yorke pirmiausia pasveikino valstybės gubernatorius ir New Yorko majoras, o Columbia universiteto prezidentas. To suvažiamo tarybos tuo tarpu nežinoma.

Naujas Karo laivas.

Philadelphia, Pa. Andai Camden, N. J. "apkrikštytas" vardu "Utah" ir įleistas į vandenį naujas Jungtinių Amerikos Valstybių kariškas laivas, kuris esąs didžiausias už visus kitus kariškus laivus. Įleidžiant laivą vandeniu buta didelės iškilmybės. "Krikšto motina" buvus valstybės Utah gubernatoriaus duktė, Alicija Spry, kuri taigi ir sudaužius bonką su šampanu.

Gavo dovanas.

Cherry, Ill. Chicagos aldermanų komitetas prieš Kalėdas nugabeno surinktas visokios rųšies dovanas ir padalino našlaičiams, likusiems po sudegusių kasykloje anglekasių. Dovanų Chicagos piliečiai ir firmos tiek suaukavo, kad pakako visiems pilnai. Apart visokių daiktų, padalyta daug ir grynų pinigų.

Puiki dovana.

New York. Bankas Central Trust Company Naujaisiais Metais išmokėjo savo darbininkams ir valdininkams, kaipo dovanas 50 procentų nuo jų metinės mokesties, ty. kas metais uždirbdavo 1.000 dol., dovanų gavo 500 dol. Tai-gi dovanoms išleista 50.000 dolerių.

Pakels jiems mokestis.

Belleville, N. J. Šito miestelio tarybininkai, turėdami savo atžvilgyj, kad ant visų valgomų produktų, drabužių, kuro ir gyvenimo pakilus kaina, nutarė padidinti algas policijantams ant 200 dol. metams.

Sufragisčių dienraštis.

New York. Vietinės įžymesnės sufragistės šiame mieste įkurė savo dienraštį vardu "The Wireless" (Be vielos). Tasai dienraštis pašvęstas sufragisčių ir visų moterų reikalams. Aišku, kad sufragistės nei kiek neužsileidžia savo užmanymuose.

Darbas ir Kapitalas.

Bėgių sukiotojų straikas.

Ant ryt-vakarinių gelžkelių bėgių sukiotojų straikas seniau buvo šiek tiek nusimalšinęs, bet pastaraisiais laikais vėl smarkiai iškilo eikštėn, kadangi tan dalykan įsimaišė darbininkų unija "American Federation of Labor". Tarybos tarp gelžkelių kompanijų atstovų ir darbininkų delegatų andai pertraukta. Užuot susipratimo - dar aršiau susierzinta. Straikeriai netik ką nenori su kompanijomis taikinties, bet dar tvirtina, kad busiąs pagimdytas generališkas straikas su "American Federation of Labor" pagalba.

Tų darbininkų su kompanijomis tarybų pirmininkas, H. B. Perham, iškakęs Vašingtonan, kur prašysiąs federališkos valdžios įsimaišyti tan reikalan. Jei Perham'ui toji misija nusiseks, straikas gali ir toliau dar šeip taip nusivilkti, bet jei valdžia į tą viską atsineš šaltai, straikas kaip liepsna apimtų visus gelžkelius. Bet jei valdžia ir atkreiptų į tai savo domumą, tai vistiek straiko pabaiga negreit butų pramatoma, kadangi valdžia turėtų ilgas peretrakcijas su gelžkelių kompanijomis.

Straikas užbaigta.

Straikas gelžkelių darbininkų, dirbančių bendrovės "American Locomotive Co." įstaigose, andai užbaigta.

Priimta sutartis priklauso tos bendrovės įstaigoms ir kituose miestuose: Dunkirk, Montreal, Richmond, Va. ir Pittsburg.

Straikavo tose įstaigose 3.000 darbininkų.

Bendrovė norėjo tiems darbininkams sumažinti mokestis, tatai iš to buvo kilęs ir tasai straikas.

Pečkurių reikalavimai.

Ant gelžkelio "Northwestern" linijų garvežių pečkuriai reikalauja sau mokesties padidinimo lig $3.40 už kiekvieną šimtą mylių, pravažiuotų prekių traukiniais. Dabar jie gauna nuo $2.95 ligi $3.30. Kompanija apreiškė, kad ji visai nei nemananti tame dalyke su darbininkais taikinties.

Truksta vagonų.

Gelžkelių kompanijoms "truksta" vagonų gabenti anglis, ypatingai valstybėje Illinois, pertat nekuriose vietose didi stoka kuro. Anglies yra pilnai, nes visur visose kasyklose pilnas laikas dirbama, bet tos anglies negalima suspėti iš vietos paimti. Ar čia nebus tik naujas kompanijos "gešeftas", bile tik pakelti anglies kainą. Kompanijos visaip kytrauja, by tik smagiau butų galima visuomene pasinaudoti.

Rusijos Kalėjimai.

Latvių dienraštis "Jauna Deenas Lapa" praneša sekančias, labai įdomias apie kalėjimus žinias. Jis rašo, kad projektuojama esą padidinti 1910 m. kalėjimų veikalams budžetas 31,732 rub. Bet užvis svarbiausia tas, kiek atsiėjo kalėjimai keletą metų atgal ir kaip didis buvo kalinių skaičius?

1907 m. kalėjimo budžetas buvo skaitomas iki 20 ir pusės milijonų rub., (tais pačiais metais liaudies mokykloms buvo paskirta tik 14 milijonų rub.), 1908 m. kalėjimų reikalams buvo duota 23½ milijono rub., 1909 m. — 28½ milijono rub., o pagaliaus, 1910 m., kaip jau minėta, reikalauja kalėjimų užlaikymui mažko 32 milijonų rub.

Koks yra didis kalinių skaičius Rusijoje, matyti iš sekančių skaitlinių:

1897 m., apskritai imant, kiekvieną dieną sėdėjo visuose Rusijos kalėjimuose 77,000 žmonių, 1902 m. 90,000 žmonių; ir ligi 1905 metų tas skaičius stovėjo ant vietos. Po apskelbimo manifesto, spalių 17 d., kalinių skaičius sumažėjo ligi 85.000 žmonių.

Bet užtat paskui pradėjo greitai kilti: — nuo 75 tukstančių 1906 m. pakilo ligi su puse tukstančio žmonių 1907 m. — 138 tukstančiai, 1908 m. — 166 tukstančiai.

Šįmet, sulyg paduotų kalėjimų valdybų statistiškų žinių, visos Rusijos kalėjimų kalinių skaičius toks.

Kalėjimuose buvo:

1 Sausio 1909 m.	178,665	žm.
1 Vasario " "	181,137	"
1 Kovo " "	181,438	"
1 Baland. " "	181,241	"
1 Gegužės " "	175,949	"
1 Birželio " "	171,598	"
1 Liepos " "	169.385	"
1 Rugpiu. " "	166,131	"

Tat galima numanyti, kad kalinių skaičius rudenį ir žiemą apskritai pasididįs ligi 190.000 žmonių. Pagaliaus latvių dienraštis sako, kad vyriausioji kalėjimų valdyba jau išanksto permatanti, kad ateinančiais 1910 metais visuose Rusijos kalėjimuose per apskritus metus busią kiekvieną dieną kalinių 180.000 žmonių.

Sieniniai Kalendoriai.

"Kataliko" sieniniai lietuviški kalendoriai išsiųsti visiems skaitytojams. Katras skaitytojų kalendoriaus negavo, lai atsišaukia į "Kataliko" Redakciją, o bus tuojau išsiųsta. Be to, kas ir neskaitytojų prisiųs mums savo adresą ir pareikalaus "Kataliko" Sieninio Kalendoriaus, tuojau bus išsiųsta d y k a i.

Edwardsvilles ir Kingstono apylinkių lietuviai gali gauti "Kataliko" kalendorius pas Joną Kučinską, 238 Slocum str., Kingston, Pa.

Wilkes Barre, Pa. ir apylinkės lietuviai "Kataliko" kelendorius gali gauti pas K. Kučinską, 180 No. Washington Str., Wilkes-Barre, Pa.

Mokykloms.

Pranešame garbingiems mokintojams ir mokintojoms lietuviškų mokyklų, jog atspaudinome

LIETUVIŠKĄ GRAMATIKĄ

parankiausią mokinimui vaikų, nes joje yra pabrėžta mokintojų klausimai ir vaikų atsakymai. Kaina drutuose apdaruose.....50c

APART TO

turime savo spaudos dar sekančias reikalingas mokykloms knygas:

Lementorius Lietuviškoms Mokykloms Šiaurinėje Amerikoje. Kaina.....25c
Chrestomatija. Dalis I. 50c
Chrestomatija. Dalis II. 50c
Chrestomatija. Dalis III. 65c
Istorija Sventa Seno ir Naujo Įstatymo.....50c

Kitokios "Kataliko" spaudos knygos

Musiškiai užsienyje. Juokingas aprašymas tulo ruso su pačia kelionės į Paryžių. Parašė N. A. Leikin, Išguldė Magnus Parvalkietis. Pusl. 216. Kaina 50c

Vėjinis Malunas. Pagal lenkišką parašė P. B. Puikus aprašymas apie žydą maluninką. Pusl. 64. Kaina.....50c

Ciecorius Domicijonas ir Kasėjai Katakumbose. Istoriškas aprašymas laikuose krikščionių persekiojimo. Kaina.....50c

Gyvenimo Gabalėliai. Telpa joje 13 puikių apsakpmėlių apie vargus šiandieniniame gyvenime Lietuvoje. Pusl. 50. Kaina.....25c

Dangus. Pagal K. Flaumarion parašė P. Brandukas Pusl. 193. Kaina 60c
apdaryta.....75c

Rašant ar siunčiant pinigus uždėkit tokį antrašą:

JONAS M. TANANEVICZE,

3244 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Naujausis Lietuviškai-Angliškos Kalbos

RANKVEDIS

Norints yra daugelis išleistų Lietuviškai-Angliškos kalbos Rankvedžių, bet nuolat girdint lietuvius skundžiantis, kad jiems yra anie neparankųs, nesuprantami, męs išleidome naują Rankvedį, kuris bus prieinamu ir suprantamu kiekvienam, nors ir labai mažai mokytam lietuviui. Su šito Rankvedžio pagalba kiekvienas, nors ir nė žodžio nemokantis angliškai, be pagalbos mokintojaus trumpame laike išmoks skaityti, rašyti ir grynai kalbėti angliškai. Jame mat surinkta reikalingiausi žodžiai, pasikalbėjimai, trumpos pasakaitės, vardai visokių daiktų ir tt. Pirmiausia jame telpa lietuviški žodžiai, paskui angliški, o trečioje eilėje kaip reikia teisingai ištarti angliškus žodžius. Ant galo dar telpa labai naudingas lietuviams pamokinimas: Kaip tapti Jungtinių Amerikos Valstybių piliečiu.

Nusipirkę tą knygą ir atidėję nors trumpą valandėlę liuoso laiko įgysite sau neapmokamą turtą, nes išmoksite taip mums reikalingą šioje šalyje anglišką kalbą.

Jos kaina: Prastuose apdaruose.....$1.00
Drutuose audeklo apdaruose.....$1.25

Pinigus siųsti reikia ant šio adreso:

JONAS M. TANANEVICZE,

3244 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Didelis Laikas

Užsimokėti užtrauktas skolas už "Kataliką"

Ir atnaujinti prenumerata 1910 metams.

1909 pasibaigė. Prasidėjus Naujiemsiems Metams, pradedame naują gyvenimą ir turime naujus reikalus. "Kataliko" Gerbiami Skaitytojai, katrie skolingi už pernykščius metus, maloningai prašomi greitai su tomis skolomis atsilyginti. Visi pirkėjai ir pramonininkai taippat su Naujaisiais Metais užveda sau naujas sąskaitas, tatai ir "Kataliko" administracija tą patį veikia.

Laikraštis "Katalikas" nors nėra jokia pramonė ar ten kokia prekyba, bet vistiek reikalauja užlaikymo, reikalauja sau išlaidų. "Katalikas" tarp lietuvių platina apšvietą, o apšvieta svarbesnė už visas kitas sykiu ėmus pramones, nes ji žmoniją padaro laiminga, iš jos tarpo išsklaido visokius ukus, visokius senovės užsilikusius tarp lietuvių prietarus.

Tegul-gi tik kiekvienas pagalvoja, kiek tai reikalaujama išlaidų laikraščio užlaikymui, tuokart supras, kad laikraščio išleidimas per metus lėšuoja ne tukstantis ir ne du tukstančiu dolerių.

"Kataliko" gražus turinys ir jo didumas priklauso nuo jo Skaitytojų. Juo Skaitytojai sparčiau jį platina ir už užsisakymą užsimoka pilnai iškalno, ar už metus, ar už pusę metų, tuo laikraštis kaskartas esti gerinimas ir didinamas ir Skaitytojams duodama brangesnės dovanos.

Taigi tegul visi "Kataliko" Gerbiami Skaitytojai, kurie yra užtrukę užsimokėti už pereitus 1909 metus už "Kataliką", meldžiami trumpame laike su "Kataliko" Redakcija atsilyginti, nes kitaip "Katalikas" bus sulaikytas. Tie patįs Skaitytojai tegul nepamiršta "Kataliką" užsisakyti ir šiems 1910 metams.

Taippat kiekvienam Skaitytojui duodame progą sau bent ką nors naudos padaryti. Kas kadangi iš Skaitytojų gaus mums naują prenumeratorių, kuris iškalno užmokės už čielus metus, tasai gaus Šv. Tėvo Pijaus X paveikslą atlyginimo. "Kataliko" Skaitytojui prikalbinti vieną naują prenumeratorių nėra sunku. Tiktai reikia gero noro, reikia pasišventimo, o nauda gali but didelė.

Kas užsirašys šitame mėnesyje "Kataliką" ir užsimokės už čielus metus 2 doleriu, tasai gaus "Kataliką" dykai ligi kitų Naujų Metų ir dovanų knygų vertės 75c. Knygas galima išsirinkti iš "Kataliko" kataliogo, kurį pareikalavus kožnam veltui siunčiame.

Apart to kiekvienas pilnai užsimokėjęs Skaitytojas gauna nuo mųsų dovanų puikių lietuvišką sieninį kalendorių.

Taigi atsiliepiame į savo Gerbiamuosius Skaitytojus, idant visi užsilikusias skolas už "Kataliką" užsimokėtų, o paskui prikalbintų savo draugus ir pažįstamus "Kataliką" užsirašyti.

Broliai, laikas atsilyginti.

Laiškus ir pinigus reikia siųsti šituo antrašu:

JONAS M. TANANEVIČE
3244 So. Morgan St.,
Chicago, Ill.

Savaitinis Kalendorius

Sausis 1910 m.

6 k. TRYS KARALIAI.
7 p. Klėto pop.
8 s. Severino opato.
9 N. Marcijonės kank.
10 p. Agatono pop.
11 u. Higino pop.
12 s. Arkadjiaus kank.

REDAKCIJOS PATEMIJIMAI.

Netik Amerikos lietuviai žadą ir pradedą trumpoj ateityj leisti naujus laikraščius ir laikraštėlius, bet ir Lietuvoje tas pat veikiama. Štai Vilniuje nuo Naujųjų Metų žadama išleidinėti prie "Lietuvos Žinių" mėnesinis priedas "Moksleivis". Jo leidimą paremiančios studentų kuopelės. Rygoje gi apart "Rygos Garso" pradėsiąs eiti kitas savaitraštis "Rygos Naujienos". Tiktai labai gaila, kad tiems naujiems laikraščiams tankiausiai stoka ėmėjų, o be pastarųjų juk negalimas jiems ir gyvavimas.

* * *

"Žvaigždė" pasipiktino, kad "Katalikas" savame laike patėmijo apie "Draugo" administracijos permainą, "Katalikas" buvo patėmijęs, kad "Draugo" "manager'u" palikta advokatas Jonas S. Loppatto, nes kunigams patiems persunku tokia našta vilkti. Taigi "Žv." už tą patėmijimą "Kataliką" netik subara, bet dar tvirtina, kad "Draugo" redaktorium esąs kaip ir buvęs tas pat kun. Kaupas. Tegul bus ir taip, tik turime pažymėti, kad "Katalikas" apie kun. Kaupą visai nieko neminėjo, tat kam reikalinga toji priekaišta? Ir be to dar turime patėmyti, kad "Draugo" redaktorium ar nebus tik Jonas Kmitas (kun. Urbanavičius), taip bent mums rašoma iš Wilkes-Barre, Pa.

* * *

"Vien. Lietuvninkų" 1911 metų pradžioje rengia išleisti savo jubilėjinį 25 metų sukaktuvių numerį. Mat, tuomet sukaks 25 metai nuo to laiko, kaip pasirodęs pirmas "Vien. Liet." numeris.

* * *

Nekoksai Matė (ar Motė) Bėdulis, rašydamas "Vien. Liet." apie "kalbos ir rašybos dalykus" tarp kitko aimanuoja, kad Amerikos laikraščiai nevartojanti užuot "y p a t o s" žodžio "a s m u o". Regis p. Bėdulis gerokai apsiskaitęs, jei ligšiol nežino, kad "Katalike" jau kelinti metai "ypata" nevartojama. Bėdulis skaito "Saulę", bet nemato kitų laikraščių rašybos.

* * *

Dar turime patėmyti apie kitą smarkuolį mųsų "filologą", nekokį P-s, kuris per "Tėvynę" mokina lietuvius to, ko pats nežino. Jis liepia lakštingalui giedojimo pasimokinti pas gaidį. Jis savo recenzijoje apie vieną "Trumpą lietuvių kalbos gramatiką" rašo: "Yra tai rankvedėlis lietuvių kalbos, taikytas teip (čia nepadėtas skirsnelis. Red.) idant tiktų šiądieninėm (?) parapijinėm (?) mokyklom (?)." Vargšas kitus mokina, o pats rašo t i k apie dvi mokykli su dviskaitos galune **m** be **s**. Ir ištisoj recenzijoj visokių nesąmonių prirašyta. Apsaugok mus, Dieve, nuo tokių "filologų".

* * *

Lietuvių Dailės draugijos valdyba praneša, kad Vasario mėnesį šių metų bus įrengta Vilniuje Ketvirta Lietuvių Dailininkų Darbų paroda. Taigi ton parodon prašoma siųsti visi originaliniai darbai, nes kitokie nebusią priimti.

* * *

Pereitą sykį "Katalike" paminėjome, kad Rusijos valdžia persekioja katalikų dvasiškiją už stačiatikybės užgauliojimus. Vidurinių dalykų ministeris įsakė Kauno gubernatoriui patraukti atsakomybėn (teisman) 398 kunigus drauge su Kauno vyskupu. Jų 360 patraukta bus teisman už tai, kad priėmė žmones iš stačiatikių į katalikus be ypatingo gubernatoriaus leidimo, o kiti visi už atidengimą slaptų mokyklų ir už kitką. Puikus caro duotosios laisvės pavyzdis!

Jubilėjaus reikale.

Pernai metais pakeltas per laikraštiją tarp lietuvių klausimas kas link 500 metų sukaktuvių nuo kovos ties Žalgiriais (Grunvaldu) apvaikščiojimo nepasiliko be atbalsio. Visupirmu lietuviškoji visuomenė buvo užklausta, ar tas apvaikščiojimas rengti bendrai su lenkais, ar skyrium. Ir buvo aiškiai išdėstyta nekurios iš istorijos ištraukos, kad kovos laimėjimo ties Žalgiriais garbė priguli daugiau lietuviams, nei lenkams. Ir laikytasi tos nuomonės ir tos tiesos. Su taja nuomone sutiko ir plačioji visuomenė, ką liudija keli mums pastaraisiais laikais atsiųsti straipsniai. Kad su lenkais nesusidėti tame apvaikščiojime, mums plačiai rašė p. J. Vieraitis iš Worcester, Mass., p. Arlauskas iš Rochester, N. Y., Dr. A. Rutkauskas ir kiti. Vienok tų straipsnių męs nedėjome laikraštin, laukdami tame dalyke rimto sprendimo mųsų kaiminkos "Lietuvos".

Ir štai pastaraisiais laikais to sprendimo sulaukėme ir nemažai iš to nustebome. Klausykite, Skaitytojai, "Lietuva" lietuviams pataria, kad tasai jubilėjaus apvaikščiojimas butų atliekamas b e n d r a i su lenkais!

"Lietuva" perspauzdinus "Atsiliepimą į visas Chicagos draugijas ir visuomenę", štai ant galo ką nuo savęs priduria:

"Kiek girdėjome, lenkai mano sukaktuves mušio prie Gruenwaldo panaudoti demonstracijai prieš ryjančius besiėdančias terp savęs, niekada vienybėn negalinčias sueiti slaviškas tautas, vokiečius; jie ryja ir lietuvius. Mums nesirodo praktišku besišalinimas lietuvių nuo demonstracijos. Juo daugiau bus protestuojančių prieš vokiečių pasielgimą, juo protestas didesnę padarys įtekmę; protestas atsiskyrusių vienų lietuvių nedidelę turės įtekmę. Pačiame mušyje dalyvavo ne vieni lenkai ir lietuviai, bet buvo teipgi maskoliai, totoriai ir čekai. Visiems dalyvaujant, lenkai negalėtų sukaktuvių sunaudoti pakėlimui vien savo garbės. Girdėjome, jog užkviesti ir slovakai kurie po Gruenwaldu visai ne buvo. Taigi reikia matyti, kas tik su vokiečiais turi kokias svarbesnes rokundas". ("Liet." No. 52).

Iš to patėmijimo aišku, kad "Lietuva" pasidarius prielanki lenkams, nes jai butų maloniau matyti, kaip lenkų skaitlingume lietuvių saujalė nyksta.

Taip dalykams virtus, lenkų laikraštija ir pavieniai asmenįs "Lietuvą" išgiria, o "Kataliką" ima smerkti; bet kadangi "Katalikas" tarnauja visuomenei, bet vengia kaip galint tarptautiškų vaidų, tatai atsisako tame jubilėjaus klausime spauzdinti visokius straipsnius, kol visuomenė neišduos savo teisingo nusprendimo kas link "Lietuvos" pasielgimo, kuris lietuviams atima visokią energiją ir juos žemina.

Lauksime tatai, ką tame dalyke pasakys laikraštija ir visuomenė, nes tai dalykas didelės svarbos.

Pereiti 1909 metai.

Pereiti metai lietuvių tautai, taip kaip ir visi kiti praėjusieji, nebuvo laimingi ir išganingi. Ne vientik Lietuvoje mųsų broliai visokias nelaimes ir persekiojimus patinka, bet jie labai daug kenčia ir išeivystėje. Lietuvoje musiškius persekioja ir ganubina Rusijos visokios rųšies budeliai, o užsieniuose kapitalistai. Štai pernai metais vienoj Šiaurinėj Amerikoj daug mųs brolių pražuta dirbant sunkius darbus kasyklose ir dirbtuvėse. Lietuviai palieka savo gimtinį kraštą ir danginasi į užsienius, kur priversti dirbti sunkiausius darbus. Ir vieton ieškomos sau laimės, sutinka mirtis — ir su šiuomi pasibaigia visoks jiems vargas ir kova už buit.

Pernai metais lietuviai, gyvenanti Lietuvoje, galima sakyti, nepadarę jokio pažangumo savo tautos pakėlime, kadangi Rusijos činauninkai juos tenai ant kiekvieno žingsnio trukdo, baudžia, ištremia, naikina švietimo draugijas, persekioja kunigus ir veikia viską, by tik greičiau tą kraštą surusifikuoti.

Lietuvos tautos pakėlimui daugiausiai šiais laikais darbuojasi Dailės draugija, rengdama savo parodas Vilniuje, ir Vilniaus Mokslo draugija, tyrinėdama Lietuvos praeitį ir dabartį. Kitos-gi lietuvių kaimiečių draugijos ir draugijėlės palaiko tik tarpe prasčiokų meilę, ryšį ir šiek tiek gaivina anuose lietuvišką dvasią.

Lietuvių persekiojimai nesiliauja. Visokiais budais Rusijos valdžia juos slopina. Rods anais metais išleista caro manifestas ir pažadėta visiems Rusijos ir jos provinciją gyventojams visokia laisvė, bet kaip staiga toji neva laisvė atsirado, taip staiga ir pražuvo. Leista buvo visiems pereiti iš vienos tikybos kiton, bet kuomet stačiatikiai ėmė virsti katalikais — valdžia netik tuos žmones dabar patraukia atsakomybėn, bet ir pačius kunigus, prisidėjusius prie tų žmonių atsivertimo. Pastaraisiais laikais gauta žinia, kad valdžia patraukus atsakomybėn Žemaitijoje 398 kunigus ir patį vyskupą Cirtautą, vis už stačiatikių atsivertimą.

Nemenkiau lietuviai savo tėvynėje kenčia ir nuo pačių lenkų, kurie nuo Liublino unijos laikų, tenai įsigyveno ir Lietuvos kraštą skaito Lenkijos provincija, arba tuo Lenkijos kraštu, kuris vadinasi "Lietuva". Lenkai su lenkberniais apsiautę Lietuvos miestus ir tenai visur stengiasi platinti savo kalbą ir kulturą. Tečiau yra viltis, kad jie bekamuodami tenai lietuvius, patįs nusikamuos ir gaus galą, o lietuviai lietuviais visados pasiliks. Amerikoje lenkai taippat savo "seną" kulturą antmeta lietuviams, bet Amerikos lietuviai daug stipresni, sumanesni prieš lenkus atsispirti ir visur Amerikoj lietuviai savistoviai, nesibendraujanti su savo nevidonais.

Apie Amerikos lietuvius tuo tarpu nieko tokio svarbesnio negalima priminti. Lietuviai visur sutikime gyvena, visi sau ramiai, apart karštuolių socijalistų, kurie retkarčiais savo kakarinėmis sudrumsčia ramų lietuvių gyvenimą. Bet daugiausia trukšmo kelia taip vadinami "patentuoti" vyrukai, kurie Lietuvoje "laisvės laikais" draskė monopolius, o paskui atkako į Ameriką pasipinigauti. Tokie individuai kasdiena savo varsą maino: jie šiandie geri katalikai, rytoj pasivadina save socijalistais, o prie aplinkybių nesdrovi save pavadinti net teroristais, drasiais revoliucijonieriais, o pagaliau net anarchistais. Tokių ponaičių reikia saugoties.

R u s i j o j visuose kampuose viešpatauja terorizmas, betvarkė. Konstitucijos nėra. Duma palaikoma tik dėl svieto akių. Valdžia žmones už mažus niekus karia, o ir žmonės patįs tarp savęs riejasi. Reakcija kadangi gavo viršų, tat ir pats caras pernai metais buvo atkiutęs: nekurias viešpatystes aplankė; tik carienė nuolatos serganti. Atsigaivinęs caras pastaraisiais laikais ir ant Suomijos puolėsi su visomis keturiomis, norėdamas ir tą kraštą visiškai nuslopinti. Bet Rusija pasaulio akyse yra niekuk. Austrija ant jos taisosi, o su Japonija sako busiantis ir karas. Rusija nestipri, visa jos administracija supuvus, tatai dabar ir norima ji visiškai užslopinti, o juo labiau, kad japonai Tolimuose Rytuose labai sustiprėję. Japonai turi savo rankose Koreą, savinasi Mandžuriją, o pagaliau galjiems teks ir visa Siberija. Rusijos nerangumas gal greičiau suteiks tenai visoms pavergtoms tautoms laisvę.

T u r k i j o j pernai įvyko didelės permainos. Kraštas atgavo senai pageidaujamą sau konstituciją, kraugerį sultaną Abdul Hamidą pavarė nuo sosto, o apsirinko sultanu pavaryto brolį. Dabar tenai viskas atgija ir tikima sulaukti tenai žydėjimo.

Tas pat padaryta ir Persijoje, kur pirmiau viešpatavo absoliutizmas, o dabar konstitucija ir laisvė. Pavarytas Persijos šachas gavo prieglaudą Rusijoje.

I n d i j o j viešpatauja Anglija, kurios valdininkai tenaitinius gyventojus labai smaugia. Tankųs būva taigi ant valdininkų pasikesinimai, tečiau tas jiems visai neužkenkia sauvaliauti.

K i n i j o j e žadama didelės valdyme atmainos, mirus ciesoriui ir ciesorienei. Žadama kraštui konstitucija ir be abejonės tenai umu laiku prašvis civilizacija, kurios ilgus laikus šalintasi.

A n t B a l k a n ų p u s i a s a l i o pernai įvyko taippat svarbios atmainos. Kuomet Turkija atgavo konstituciją, Austrija prisisavino galutinai Bosniją ir Hercogoviną, už ką kaip tik nesusipešta su Serbija. Austrija už tas dvi provinciji Turkijai atmokėjo. Paskui Bulgarijos kunigaikštis Ferdinandas apsišaukė Bulgarijos caru. Ilgai varžytasi su Graikija už Kretą, bet regis viskas pasibaigs gražumu.

G r a i k i j o j buvo užgimę armijos ir laivyno maištai, atkreipti prieš dabartinį karalių Georgį, vienok baigiantis metams tenai viskas aptilo.

P r a n c u z i j a. Čia pernai prasidėjo išnaujo kova valdžios su dvasiškija. Kuomet masoniška ir socijalistiška valdžia atėmė nuo katalikų bažnyčias ir anų visas savastis, džiaugėsi paversianti visus gyventojus masonais. Taigi įkurė tautiškas viešas mokyklas, kuriose uždraudė laikyti kryžius ir mokinti vaikus tikybos, tatai dabar tenai dvasiškija pradėjo kovot su tomis bedieviškomis mokyklomis ir tuo budu užgavo valdžią, kuri ir atsirėmė prieš dvasiškiją. Nunai kunigai ir vyskupai už tai patraukiami teisman. Kaip toji kova užsibaigs, parodys šie metai.

B e l g i j a. Šitas kraštelis neteko savo karaliaus, Leopoldo II, mirė jis nesenai, turėdamas 78 metus. Sostą apėmė įpėdinis, kaipo Albertas I. Belgija nors maža karalystė, bet kraštas aukštai civilizuotas. Leopoldas buvo niekai žmogus ir jo niekas nesigaili. Leopoldas tik dėl vieno aukso gyveno. Kongo nigerius labai persekiojo, kankino. Pats-gi su freilinomis Paryžiaus apylenkėse nuolatos meilavosi, nesirupindamas krašto gerove. Jam paminklas butų atsakančiausias — žmonių kaukuolių aukštas kalnas. Naujas karalius esąs pažangus ir gyventojų mylimas.

I s p a n i j a ilgus laikus vedė karą su Morokko gyventojais Aprikoj. Dėlei to Ispanijoj buvo užgimus revoliucija, bet greitai kariuomenė nuslopinta. Ten karalius Alfonsas gyventojų labai neapkenčiamas, kuris taippat savo kraštu mažai rupinasi. Be to jo sostui karlistai ir republikonai gresia pavojumi.

J u n g t i n ė s A m e r i k o s V a l s t y b ė s pirmiausia susivaidijo su Nicaraguos (Vidurinės Amerikos respublika) prezidentu Zelaya, o paskui su Meksiko prezidentu Diaz. Nicaraguoj užgimė revoliucija, prezidentas Zelaya liepė sušaudyti du suimtu revoliucijonieriu amerikonu, už kuriuodu Vašingtono valdžia (geriau pasakius kapitalistai) užsistojo, nusiuntė į tenai kariškus laivus, privertė Zelayą pasitraukti nuo prezidentystės ir taikėsi jį paimti į savo rankas. Bet Zelaya pabėgo ir gavo prieglaudą Meksike pas Diazą. Už tai Vašingtono valdžia ir ant jo dabar visą savo rustybę išlieja.

Nors valdžia kovoja su trustais ir nors laikai pasigerino, bet trustai vistiek visuomenę smaugia ir smaugs, kol kongrese nebus atsakantis skaitlius darbininkų, bet ne vienų kapitalistų atstovų. Darbininkams Amerikoje neįvyko permaina, visur jiems vienas vargas.

P i r m y n e i g a. Pernai pasaulis su savo pažangumu padarė geroką žingsnį pirmyn, bet ir aukų panešė. Čia kalbama apie orlaivius, lakstytuvus ir visas kitokias skrajojimui mašinas. Nekurie ėmė su savo mašinomis kaip sparnuočiai lakstyti padangėmis ir nustebino ne vieną savo drasa ir pasišventimu. Norints tas veikta ir veikiama užvislabiaus dėl pelno, bet vistiek žmonija iš to apturi sau nemažą naudą. Skrajojimo klausimas išrišta, tik dabar reikia tos mašinos tobulinti, o trumpoj ateityj oro erdvėmis bus galima laisvai keliauti, kur kas panorės. Geresnio pažangumo tame atvėjyj nei nereikia. X.

Bulgarijos atstovas Dimitrov pabaigęs derybas Peterburge reikale išmokėjimo Rusijai skolos. Skolos bus mokama per 75 metus ir metais po 1.025.000 frankų.

Apie šio rudens V. Dumos darbus.

Susirinkus V. Dumai, valdžia tuojau uždavė jai svarstyti žemės reikalų klausimą, vadinasi, aprupinimą bežemių sodiečių žeme ir išskirstymu sodžių į viensėdžius.

Nuobodus daiktas klausyties tų visų kalbų ir ginčų, kurie buvo girdėti V. Dumoje, svarstant žemės reikalus, ypač kad visas tas burnos aušimas nuėjo niekais: dauguma nutarė taip, kaip buvo valdžios sumanyta, išėmus kaikuriuos mažmožius; taip, menką atmainą į valdžios sumanymą įnešė Kauno gubernijos atstovas p. Kuzma, kurs patarė, kad į žemės tvarkomasiąs komisijas butų sodiečiai renkami balsavimu, o ne nuburimu, kaip yra buvę ikišiol. Dar vieno ruso patarimas liko priimtas, kad į komisijas leistų sodiečių. Dabar kiekvienoje komisijoje greta suponais bus 4 sodiečiai, o ne 3, kaip tat ikišiol buvę. Bet tos menkos atmainos tų komisijų darbo kiton pusėn nepakeips, vis bus ponų viršus: kaip jie ką norės, taip ir išves.

Pabaigus žemės klausimą, V. Duma svarstė l y g t i n ą j į n u t e i s i m ą, t. y., kad kai-kurių kriminalinių nusidėjėlių iš pirmojo sykio nebaustų, kad jiems kaip ir butų dovanota su ta sąlyga, kad daugiau nenusidėtų, nėsa, jei nusidės antrą kartą, tai turės atkentėti ir už pirmąjį sykį.

Ir šitą sumanymą svarstant, buvo pakilę visokių ginčų, bet viskas perniek — kaip valdžios buvo sumanyta, tap ir atstovų dauguma patvirtino.

Žinia, iš lygtinojo nuteimo išmesti visi politiškieji nusidėjimai ir sunkieji kriminaškieji.

Toliaus pradėta svarstti sumanymas apie valsčių temų pertaisymą. Jau senai v ton valsčiaus teismo (kaip y dabar Kauno ir Vilniaus g bernijose) buvo valdžios re giama įtaisyti vadinamieji ta kos teismai, t. y. valdžios sk riami teisėjai su tam tikru mok slu ir apmokami 3000 rub. al gos. Ir čia kilo daug ginčų. Kiti atstovai patarė taisyti rinktinius teisėjus, su dviem patarėjais, kaip yra Suvalkų gubernijoje. Bet dauguma patvirtino valdžios sumanymą, t. y. patarė šių dienų valsčių teismus pakeisti taikos teisėjais. Rusijos viduryje tie teisėjai bus rinktiniai, o Lietuvoje skirs valdžia. Nors paskutinai tat dar nenutarta, bet matoma, kad taip nutars.

Tarpe svarstymų buvo įnešta keletas paklausimų: 1) dėl § 96 t. y. dėlei ištraukimo iš V. Dumos žinios kariuomenės piniginių išlaidų, 2) dėl drausmės socijaldemokratiškų raštų, einančių atstovams socijalistams iš užsienio, 3) dėl kaikurių darbininkų reikalų Uralo kasyklose ir kit. Bet tuos visus paklausimus dauguma pripažino neskubinais ir atidėjo tolesniam laikui perkratyti tam tikrai komisijai, o kitus visai atmetė.

Taigi, kaip matome, šį rudenį V. Dumos dauguma darbuojasi pilnoje sutartyje su valdžia. Galima spėti, kad ir toliaus taip bus.

Įdomią mintį padavė darbiečių partija, kurion pridera ir mųsų Bulota su Požėla ir Keiniu, butent, jie reikalavo kad teisėjais butų renkamos ir moters.

S. L. R. K. A. REIKALAI.

ADRESAI CENTRO VALDYBOS S. L. R. K. AMERIKOJE.

Kun. S. Pautienius, prezid.
P. O. Girardville, Pa.

Jonas Rikteraitis, vice-prez.,
67 James St.,
Waterbury, Conn.

Kaz. Krušinskas, sekret.
324 So. 1st St.,
Brooklyn, N. Y.

Gabris Laibinis, išdininkas,
P. O. Box 135
Duryea, Pa.

Kasos globėjai:

Jonas Vieraitis,
107 So. Harding St.,
Worcester, Mass.

Kazys Vaškevičia,
186 Jefferson St.,
Newark, N. J.

Kun. V. Vizgirda, knygius,
190 So. Meade St.,
Wilkes-Baire, Pa.

Kun. V. Staknevičia, dvas. vad.
207 Adams St.,
Newark, N. J.

VYRIAUSYBE 85 KUOPOS SUSIV. L. R. KATALIKU AMERIKOJE.

St. Anučauskis — Prz.
1641 W. 46 St.

Aug. Saldukas — Sekr.
4715 S. Wood St.

St. Marcinkevičia — Kasier.
1643 W. 46 St.

VYRIAUSYBE 15 KUOPOS SUSIV. L. R. K. A. CHICAGO, ILL.

Jul. Dychaviče — Prez.
882 — 32-nd St.

Iz. Nausieda — Kasier.
917 — 33-rd St.

Kaz. Lansargis — Sekr.
4735 S. Hermitage ave.

1-MOS KUOPOS S. L. R. K. A. VYRIAUSYBE, EDWARDSVILLE, PA.

S. Pankštis, prezid.
Russell St.

S. Tanulis, kasierius,
100 Hill Side Ave.

J. Kučinskas, sekretorius,
238 Slocum Ave.,
Kingston, Pa.

VYRIAUSYBE 36 KUOPOS SUSIV. L. R. K. A. NEWARK, N. J.

K. Vaškeviče — Pirm.
136 Jefferson St.

A. Radzeviče — Rašt.
194 New York ave.

I. Pranis — Išdin.
81 Warwick St.

85 Kuopos susirinkimas.

85 kuopos S. L. R. K. A Chicago, Ill. turės savo metinį susirinkimą šv. Kryžiaus parapijos salėje, 45 ir Wood gatvės, Nedėlioje, Sausio 9 d. š. m. Susirinkimas prasidės 2 val. po piet. Kiekvienas kuopos sąnarys neatbutinai susirinkiman privalo pributi ir užsimokėti mokesčius. Beto šiame susirinkime bus kuopos viršininkų rinkimai šiems metams. Norintieji prisirašyti prie Susivienijimo taippat meldžiami atsilankyti paskirtoj dienoj minėtan susirinkiman.

Aug. Saldukas, rašt.
4715 Wood St.

Bažnyčios metraša.

Popežius ir našlaičiai. Gruodžio 17 d. šv. Tėvas suteikė savo audienciją našlaičiams, užsilikusiems gyvais po žemės drebėjimui Kalabrijoj ir Sicilijoj. Tie našlaičiai paskirstyta po vienuolynus pačiame Ryme ir apylinkėse; jie užlaikomi daugiausia šv. Tėvo lėšomis. Popežius kiekvienam našlaičiui davė pabučiuoti ranką ir kiekvieną meilingai glostė, prakalbindamas keliais žodžiais. Kuomet paskui popežius sėdosi sostan, jauniausias berniukas Jam pasakė prakalbą, dėkodamas našlaičių vardu už širdingą Jo globą. Paskui jauniausioji mergaitė prisiartino prie sosto ir šv. Tėvui į eikė puokščių bukietą. Šv. Tėvas, laikydamas rankoj puokštes, prakalbėjo į našlaičius meilingais žodžiais ir suteikė jiems palaiminimą. Tuo visu reginiu visi ten buvusieji buvo labai sujudinti.

Jureiviai pas šv. Tėvą.

Andai šv. Tėvas priėmė audiencijon (ant paklausymo) Anglijos kariško laivo "Duncan" jureivius, kurie šiame laike apsistoję Neapoliuje. Šv. Tėvas į jureivius kalbėdamas, priminė Anglijos jureivių didelį pasišventimą žmonių gelbėjime, kuomet buvo sugriauta nuo žemės drebėjimo miestas Messina.

Indijonai katalikais.

Viena trečio dalis indijonų Jungtinėse Amerikos Valstybėse yra katalikai. Valdžios tarnystoje vienok stoka katalikų, o todėl tuo budu indijonai skriaudžiama, kadangi valdininkai nekatalikai, kurie turi bent kokius su indijonais reikalus, pastariesiems yra žiaurus. Tatai vyskupai atsiliepia į katalikus tikinčius, kad jie stengtusi laikyti kvotimus į valdvietes (C[illegible]ervice), kurios lytisi indijonų. Kas link tų kvotimų informacijas galima gauti Indijonų Katalikų Misijoje, 1326 New York ave., Washington, D. C.

Tarp eskimosų tikyba.

Tėvai Jezavitai, kurie nuo 1886 m. darbuojasi Alaskoje, ligšiol įstengė atversti katalikystėn 1.300 eskimosų. Kun. Barnum, Jezavitas, pašventęs labai daug, laiko kad pramokti eskimosų kalbą ir pastaraisiais laikais jis net išleidęs eskimosų kalba žodyną.

Vogimai prie geležinkelių.

Rusijos valdiškieji geležinkeliai dažniausiai ne tik neduoda jokio pelno, bet dar reikia prie jų pridėti. Garsingiausias savo nuostoliais — tai naujausias Sibiro kelias su Rytų-Kiniškuoju keliu, prie kurių valdžia kas metai primoka dešimtimis milijonų.

Nėsa privatiniai geležinkeliai dažniausia turi didžius pelnus, tai reikia spėti, kad valdiškieji geležinkeliai neša nuostolius tiktai dėl apvogimų ir suktybių. Ir tas yra tikra teisybė. Jau bedirbdami geležinkelius, įgįja milijonus įvairus apsėmėjai, pristatytojai ir inžinieriai; o kada kelias pradeda veikti, tie darbeliai taip-pat nepasiliauja. Štai laikraščiai pranešą, kad prie Rytų-Kiniškojo gelžkelio už vienas tiktai malkas per metus yra permokama pristatytojams arti milijono rublių; o kur dar kiti geležinkelio reikalai ir apsivertimai?

Geležinkeliai Rusijoje — tai pieninga karvutė daugeliui mažų ir didelių žmonių.

Senatoriaus Garino revizijos.

Maskvoje iš priežasties senatoriaus Garino revizijos patraukiama teisman 66 intendanturos valdininkai. Varšavos intendanturoje sen. Garinas užtiko begales suktybių. Tarp kito ko senat. Garinas susekė, kad dviem dienom prieš jam atvyksiant Varšavon, varšavinė intendantura išleido į Kijevą 50.000 porų niekam netikusių kareiviškų batų, kad senatorius jų negautų pamatyti. Iš tiekos batų nėsą nei vienos geros poros. Valdžiai iš to esą nuostolio 200.000 rub. Mat, kur pinigėlių žųvama.

Kiek esą slavų visame pasaulyje.

Iš priežasties mėginimo paskujais metais įgyvendinti tarp slaviškosios šakos tautų vienybę, lenkai, kurie dabar toje vienybėje regi savo laisvę, pasirupina suskaityti visus slavus ir apskelbė savo laikraščiuose. Esą: lenkų 25½ (?) milijono, čekų 6½ mil., slovakų 3 mil., lužyčių 140 tukst., serbo-korvačių 9 mil., bulgarų 5½ mil., slovencų 1½ mil., rusų 60 mil., ukrainų 30 mil., gudų 8½ mil., Taigi išviso apie 150 milijonų. Kad tai vis butų kulturingos ir politiškai nepriklausomos tautos, kaip šiandien yra visi vokiečiai, tai butų didelė galybė.

Kinų kasos.

Kuomet Kinijoj ėmė viešpatauti Mandžurijos dinastija, Kinijos gyventojai buvo priversti nešioti kasas; nunai kasa praslinkus daugybei amžių turi but sunaikinta. Toji permaina busianti vedama aipsniškai: pirmiausia kariuomenėje, paskui busią liepta nenešioti kasų studentams, policijai, valdininkams... Klausimas vienok, kaip tame atvėjyj užsilaikys gyventojai, liaudis, kuriai šiandie kasa yra nepaliečiamas daiktas, kurią nukirpus nebreikia didesnės paniekos visų akyse? Kuomet priverstinai visur liepta nešioti jiems kasas, kina tuokart tai laikė už pažeminimą ir dauguma norėjo velik mirti, nei pasiduoti tokiam niekingam prisakymui. Pasitikima, kad šiandie bus ir tas pat liepiant visiems kasas nusikirpti. Pasibiaurėtina "tradicija" nešioti kasos kaip kokios uodegos.

Paryžiaus "Petit Republique" gavęs žinią, kad Vatikanas įpuolęs rupestin kas link naujo Belgijos karaliaus Alberto, kuris neatsinešąs prielankiai tikybai ir esąs antiklerikališkų pažvalgų. Tatai iš Vatikano liepta Belgijos Apaštališkam delegatui turėti ant karaliaus įtekmę, idant neprasidėtų tame krašte antikatalikiškas judėjimas.

*

Nuo stoties Batum (Rusija) pradėjus eiti traukiniui, traukinyj esantis žandarmas areštavo vieną keliauninką, kuris jam pasirodęs nužiuromu. Pas suareštuotą atrasta 5 bombos ir daug nelegališkų atsiliepimų. Bombos turėję but sunaudotos to paties traukinio krasos vagono suskaldymui. Areštuotas buvęs rezervos paficieras.

100 Tukstancziu

Gražiausių Popierų su gražiausioms pavinczlavonėms su kvietkoms ir konvertais pardavinėsime labai pigiai:

Popieros drukuotos su kvietkomis.

1000	popierų	su kopertais parduosime	už $8.00
2000	„	„	15.00
3000	„	„	20.00
4000	„	„	25.00
5000	„	„	30.00

Popieros drukuotos be kvietkų.

000	popierų su kop.	parduosime	už 6.00
2000	„	„	11.00
3000	„	„	15.00
4000	„	„	18.00
5000	„	„	20.00

Pasinaudokite isz tokios progos, nes tos popieros yra labai puikiai iszdrukuotos ant geros popieros, žodžiu sakant geriausios popieros už visas kitas popieras. Pinigus siuskite ant adresso.

J. M. TANANEVICZE
3244 So. Morgan St. Chicago, Ill

HUMORAS IR SATYRA.

(Tąsa).

brendę ir netvirti, kaip jokis kitas sutvėrimas; kasgi iš mųsų butų, jei antsyk, pirmose gyvenimo savaitėse turėtumėm apleisti savo gimdytojus, nuplaukti arba nulėkti kur kitur, kaip kačiukai arba šuniukai, kaip ančiukai arba kiti paukščiai. Kaip tik 20 metuose gyvenimo pas jaunikaitį protas pradeda imti persvarą; aplink 40 metus apsireiškia tikrasis apsukrumas, prisakantis elgties su visais kitais savo locnai gerovei; išmintybė susitupi pas žmogų sulaukus jam tik 60 metų (ir tai ne visuomet), kuomet jau liekasi trumpas laikas anaja naudoties. Jaunieji yra vynvuogėmis, senieji sudžiuvusiais ridikėliais.

Gyvenimo pradžioje nei vienam nerupi dangus nei žemė; žėdnas geidulys nei rupestis nedrumsčia džiaugsmo karščiavimų; išbujojusi vaidentuvė nulekia svajonių apygardon apie busimasias lėbas ir jokie nenusisekimai dar neužtemdo giedraus gyvenimo horizonto; liga, mirtis, tai vis menkai reiškianti žodžiai, negalinti dar gimdyti neužsitikėjimo; iš kur tatai galima ką nors žinoti apie maksimą tos žiurkės, kuri matant gulintį rusyj, buk tai negyvą katiną, apibertos miltais, sako: "Neužsitikėjimas yra pavojaus motina". Kudikio dienos yra kaip jo velijimų daiktai: linksma žaismė, laumės dažų mirgėjimas muilo burbule; visas pasaulis ilsisi gražaus rytmečio rožiniame kvepėjime; visa ateitis persistato kaipo viliojantis kauras, išaustas iš puokščių vilties ir džiaugsmo, žaismės ir linksmybės, vienų tik rožių be akstinų. Tai laimingas gyvenimo laikas, kuriame visa praeitis vadinasi "vakar", visa ateitis "rytoj", o toliau — toliau ateina fantazija su savo idealais, aukščiau kurių skraido šypsojanti porelė — jaunikaitis su mergaite, gyvenasi tatai pasaulyj, paties sutvertame, o taigi — rojuje. Tame amžiuje pažadintas protas yra taip linkęs prie juoko, kad bile kas jį tuojau pagimdo, nes rimti daiktai ir istoriški vardai; nekurie vaikai, klausydami su prigulinčia atidžia ir pagarba istorijos apie tris vyrus, kurie įmesti ugninian pečiun išėję gyvi, neapsitepę derve nei plaukų, nei barzdos, negali susilaikyti nuo juoko, kuomet nori atkartoti anų vardus: "Sodrach", "Mesuch" ir "Abednocho", taip jiems tie vardai išrodo komiškais; net senatvė, prieš kurią Spartai atsistodavo, kad išreikšti savo pagarbą, jiems pasirodo labai juokingu daiktu: tas nepaeina iš piktos širdies, ale iš perdidelio juoko organo švelnumo. Jie panašųs tame į Tirintius, kurie kreipdavosi į ištarmybę klausties patarimo kas link tokio nepaprasto juokams palinkimo; ištarmė pasakė jiems: "Dėl Neptuno pagarbos įmeskite juron gyvą jautį, ale tai padarykite visai nesijuokdami". Pasirodė vienok, jog tas negalima padaryti; juokėsi visi jau vientik iš projekto, kuomet dar koksai neatvaromas vaikas sušuko: "ar bijotės, idant jums nesuvalgyčiau jaučio?" juokams nebuvo galo, ir turėjo atsisakyti nuo to aukojimo su taip sunkiomis sąlygomis. Pats uždraudimas juoko priverčia jaunuomenę juokties, ko pavyzdį parodė jaunas Prancijos laivyno oficieras prie iškilmybės, bučiuojant šv. Tėvui pantaplį su relikvijomis. Kapitonas jo juoku buvo labai sujudintas, ale popežius Benediktas XIV tarė: "Nusiramink tamsta, esu, kas tiesa, popežium, bet neturiu galybės sulaikyti prancuzus nuo juoko". Leiskite vaikams juokties: juokiasi juose nekaltybė, kurią nuolatinis grasinimas nuo jų peranksti atima ir tuokart liekasi puokšte be kvepėjimo. Ilga tyla pažadina jau vaikus prie juoko, o net ir suaugusius, ypatingai jei tas įvyksta po pirmam didesniam pasikarščiavimui; jaunystė dar neturi persitikrinimų, nepažįsta dar daug daiktų, todėl juokiasi sau iš visko, kas aną palyti, panašiai, kaip paprastoji liaudis; be to pas daugumą atsiranda dovana sekimo arba beždžionkavimo, kas vėlesniais metais persikeičia į besijuokiančią kritiką arba satyrą; ir tik tuomet, kuomet prisiartina jaunystės subrendimo laikas, staiga jaunikaitis įgauna stebėtiną rimtumą, įsimylėjimą vientulybėn ir tylon; žiurisi ištisomis valandomis į vieną tašką, pasinėręs visai ne mintyse, ale neaiškiame, nežinomame ligšiol jausme; yra tai nekaipo kudikiškos dušios suirimas, persikeitimas jos į jaunikaičio dušią. Jaunystė turi nesiduodančią apibriežti veido išvaizdą, kuriame telpa nekaltybė, širdingumas ir teisybė ir kuriai atleidžiama nuolatos ir didžiausius prasikaltimus, matant ant veido nuolatinį nusišypsojimą ir juoką. Viena motina, atsisveikindama su sunum, iškeliaujančiu universitetan, tarė jam: "Neparvežk man daugiau nieko, kaip tiktai tavo nieku nepakeistą ir nepermainytą veidą". Tokia fizijognomija vienoda pas visus ir yra geriausiu vienijančiu laišku, tankiai vienatine gvarancija, kokią jaunystės reikale duoda "žmonijos bičiuoliams", ale kuomet nelaimingai toksai jaunikaitis sutiks tulas "žmonijos prietelkas", kurį paims globon, negalima tat jau jam užlaikyti savo veido vienodą fizijognomiją, ji privalo nuolatos keisties. Jaunystė nežino, kas dorybė, nesupranta blaivybės, sprąsta taip anksti prie visoko, kad ne apie vieną sakoma: tasai jau turėjo but savo tėvo vestuvėse". Veltui ant jo

(Toliaus bus).

GĖDA.

Viename savo garsių pamokslų kun. Dick prasitarė, kad tai yra gėda buti serganciu. Ištiesų jis tuomi manė pasakyti, jog žmogus galintis išvengti arba apsisaugoti ligos, jeigu to nedaro, jis turi gėdytiesi savęs. Juk visi žino, arba privalo žinoti, apie kuno dalis ir apie paprasčiausių ligų priežastis ir kiekvienas visada gali mokėti jų išvengti ir pasigydyti greičiaus negu [illegible]iga gali įsiviešpatauti. Tikriausiu budu atjausti, sveikumą yra apetitas. Jeigu jis nusilpsta, reiškia jog tau yra kas negerai ir mes patariame greitai panaudoti Trinerio Amerikoninį Kartavynio Elixirą. Tai yra tikrai pagirtinas sutaisas, galintis tau duoti sveiką apetitą ir naują nervjiegę. Aptiekose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Puikus kalendorius siunčiamas apturėjus 10c. krasaženkliais.

„Kataliko" agentai.

Kurie turi tiesą rinkti apgarsinimus, prenumeratą nuo skaitytojų, priminėti orderius ant visokių drukoriszkų darbų ir taip toliaus yra szie:

Karolis Kazokas

Yra mųsų agentu Chicagoje ir apielinkėje, jis turi tiesą rinkti prenumeratą už "Kataliką", užrašyti naujus prenumeratorius, priiminėti apgarsinimus, drukoriškus darbus ir tt. Jam atsilankius galite atlikti reikalą kaip pačioje redakcijoje.

Kaz. Makarevičius,
255 Wallace St.
New Haven, Conn.

J. Petrikis
1514 Ross Ave.
Scranton, Pa.

P. Mikalauckas
Keliaujantis agentas valstijoje Massachusets ir New Hamshires 320 Broadway
So. Boston Mass.

Jonas Kučinskas,
238 Slocum St.
Kingston, Pa.

Ant. Zukauckas
871-31st Pl.
Chicago, Ill.

Jos. Dzikas
Box453
Forest City, Pa.

Mikolas Voicenaviče,
2 River St., West Lynn, Mass.

Silver Creek, Pa. ir apielinkėj mųs agentas yra
p. M. Matulevicziusas.

St. Poteliunas
345 E. River St.
Plymouth, Pa.

Sabast. Walentinas,
370 Humbold St.
Brooklyn, N. Y.

Jos Zemantauskas
39 W. Porter St.
Waterbury, Conn

Fr Venckus,
304 N. Chicago St
Kenosha, Wis.

John Naujokaitis,
52 Planet St.
Commercial Road E.
London, England

Keliaujantis agentas
Konst. Steponis

Jonas Vieraitis,
117 Ward St.
Worcester, Mass.

J. G. Miliauckas
Union Savings Bank
Pittsburg, Pa.

Nauja Daktariška knyga
Daktaras Kišeniuje.

Su paveikslais, naudingais patarimais ir daugybe receptų nuo visokių ligų, gražiai apdaryta su auksinėm raidėm ant apdaro, knyga parsiduoda po 1 dol. Tą knygą gali gauti dovanai užsiraszydamas "Kataliką" ant metų mokėdamas prenumeratos 2 dol. mųsų agentui.

M. PALTANAVICZE
51 Millbury St. Worcester, Mass.

UŽSIRAŠYKITE "KATALIKĄ"

Drukuojamos Mašinukės.

Po šimtą budelių! Negalima suprasti, ko tas žmogus nori, nes laiškas yra taip biauriai rašytas, kad jį kelis kartus perskaičiau ir dar negaliu suprasti, ką tie jo iškreivinimai reiškia. Tur but ar tas žmogus nežino, kad galima pirkti drukuojamą mašinukę už pigę prekę, su kure galima gromatas išsidrukuoti.

Practical Typewriter No. 3. Prekė $7.00

Su šita mašinuke galima drukuoti visokias gromatas. Ji turi 2 raktus arba litaras, tai yra su visais ženklais, didžiomis ir mažomis litaromis. Ji yra tvirtai padaryta ir su nikeliu apvilkta. Labai puikiai drukuoja ir pati reguluoja linijas. Kada ateina prie linijos galo skambalas duoda žinot., jog naują eilutę reik pradėt.

Odell Typewriter. Prekė $6.50

Šita mašinukė yra taip gera, kaip ir mašina už $100.00. Su ja galima drukuoti po kelis šimtus gromatų ant dienos, nes ji greitai ir dailiai drukuoja. Ji yra padaryta iš čysto plieno ir prie jos nėra kitokio materijolo kaip tiktai plienas. Litaros taip-gi yra iš plieno ir užtai tokia mašinukė gali laikyti šimtą metų. Šias mašinukes pirmiau parduodavo po $20.00

American Typewriter No 2. Prekė $40.00

Ši mašina naujausio išradimo Drukuoja dailiai, greitai ir lengvai.

The Niagara Typewriter. Prekė $12.00

Šitos mašinukės litaros yra vieno raktuko taip kaip mašinukė "Blichensderfer". Į ją taipgi galima imti litaras lietuviškas, ruskas ir kitokias. Drukuojasi su viena ranka. Greitumas darbo toks jau, kaip ant Odell.

Kaip žmogui yra linksma skaityti laišką drukuotą su mašina, nes viską galima aiškiai suprasti.

Paveikslas Popiežiaus Pius'o X.

Yra tai labai puikus paveikslas Šv. Tėvo. Ant paveikslo išrodo taip kaip gyvas. Apatiniai rubai balti, o viršutiniai raudoni — paveikslo-gi dugnas tamsiai žalias. Žodžių sakant paveikslas labai gražus. Miera jo 18 colių pločio, o 24 ilgio. Prekė.....25c.

F. Bernatowicz

Pajauta

Lizdeiko Duktė arba Lietuva XIV metašimtyj.

Istoriškas Romanas

Išguldė Jonas Montvila.

(Tąsa).

atsargiai artinosi prie jų. Bet gana aukštai pakilus saulė jau išbudino jąs. Garbutis, prisiartinęs prie nusistebėjusių moterų, su didele pagodone pasveikino jąs, pranešdamas, kad šioje vietoje jisai yra pastatytas ant sargybos ir ateina klausti jų paliepimų. Smagus buvo šitas susitikimas Pajautai, jausmingai dėkojo jam už atmintį, bet Auksė, nors taipgi buvo dėkinga, šitose aplinkybėse, negalėjo su džiaugsmu žiurėti į jį.

— Ar galiu patirti — paklausė jo liudnai — koks likimas patiko mano motiną, brolį ir kas atsitiko su nelaimingu mano vyru?

— Nusiraminkite, ponia — atsakė jaunikaitis — žinau, kad kunigaikštis liepė godoti jų gyvastį ir turtą. Esmi tikras, kad jo prisakymai išpildyti. Kad dievai kuogreičiausia įkvėptų į jų širdis santaiką; ne laimė, neklausyta gerų rodijimų, nesibijota naminio karo, Jurga turėjo daugiau galybės, nei prigimimo balsas!

— Bet kaip tai atsitiko — užklausė Pajauta — kad tave pastatė čia ant sargybos, Garbuti?

— Kada Trakuose buvo nutarta užpulti, ir prigavingi vežimai traukė Vilniun, kaip aš kentėjau! kiek aš prikenčiau, kad nedaleista man buvo nors viena valandėle pirm jų pributi ten, kad bučiau galėjęs persergėti jumis! Dievai pavydėjo man tos laimės; įkalbėta kunigaikščiui, kad aš pažvelgtinas ir neva dėl sargybos paskyrė man šitą vietą.

— Aršiau butų buvę — tarė Auksė — kad butų čia pastatęs kokį nevertą žmogų, gal męs turėtumėm surakintos pančiais grįžti į Vilnių.

— O, kad žinotum — kalbėjo Pajauta — kaip baisi valanda buvo mųsų sostapilyj! Nieks nežinojo, ką darė! Didžiausia dalis žemutinių gyventojų, atsiduodami dievų valiai, ieškojo prieglaudos šventinyčioje. Bet žiaurųs kareiviai mažai paisė šventumo vietos. Jau ne pamenu, kaip ten likausi, žinau tiktai, kad atsiradus šale Auksės, laikiausi vis jos. Kas per baisi regykla! Žinčius išdraskytas; dejavimas sužeistų, šaukimas moterų, nuožmus pergalėtojų riksmas! Kad ne rupestingas Traidėnas, gal jau ikšiol butum negyvenę. Iškentėjau daug, bet niekad neperstosiu dėkojus dievams, kad toje valandoje nebuvo Vilniuj mano tėvas.

— Dar nežinome — tarė Traidėnas — ar nereikia tečiaus gailėtis, kad nebuvo sostapilyj toje nelaimingoje valandoje; gal jisai butų sulaikęs visą nelaimę.

— Atsimenu — kalbėjo Pajauta — kad kokis tai kareivis, pribėgęs prie mųs šventinyčioje, prašė, kad patikėtume jam, tvirtindamas, kad turi prisakymą nuo aukštesnės valdžios nuvesti mus į saugią vietą. Dievai žino, kokie buvo jo mieriai! Drabužius turėjo panašius į tavo, rodosi kalbėjo tikrai, bet, pats žinai, persigandę negalėjome jam įtikėti, tuomi labiau, kad nesisakė nuo ko pasiųstas. Norėčiau žinoti, ar turime jam dėkoti, ar niekinti jį?

Nieko neatsakydamas Garbutis prašė nuvargusius į grinčią prie kaimiškų pusryčių. Užprašymas buvo noriai priimtas. Tuomtarpn sodietis, kalbėdamas su Traidėnu, aiškino jam didumą gojaus, mencių medžių ir jų vartojimą ir apsakinėjo, kad nuo neatmenamų laikų yra pašvęstas Perkunui ir suteikia medelių dėl Žinčiaus aukuro. Budamas mylimiausiu dievų gyvenimu nepriima jokių piktų dvasių ir baidyklių Krosnių*) ir Barštukų**), o vėtros ir audros dar neikados nepadarė jokios blėdies. Įėjus į gana švarią grinčaitę Pajauta linksmai nusistebėjo, pažinus tą patį kareivį, kuris šventinyčioje siulė jai pagalbą. Tuojaus dasiprato, kieno buvo tas rupestingumas ir meilum pažiurėjimu išreiškė Garbučiui savo dėkingumą. Auksė taipgi dėkojo jam. Užkaitęs jaunikaitis nenorėjo prisipažinti, bet labiau atvirus kareivis prašė Pajautos, kad dėl jo išteisinimo teiktųsi patarti, kad jisai darė viską, ką tik galėjo, kad tik ištraukti ją iš pavojaus. Dabar, pripažindama jam teisybę, garsiai išreiškė savo dėkingumą.

Tuomtarpu sargo pati rengė pusryčius. Apkrovė liepinę skuomę šiltu pienu, sviestu, kiaušiniais ir spragintais žirniais. Vos tik keleiviai pradėjo drutintis, kaip ant indų skambėjimo pradėjo lįsti iš savo olų žalčiai ir pavartauniai šliaužiodami rinkosi apie skuomę. Butų tai nelabai smagus regėjimas svetimžemiui, neapsipažinusiam su tautiškais įpročiais, bet mųsų keleiviai, gerai žinodami iš tikybos mokslo, kad žalčiai, vadinami Gyvatėmis, ant garbės Patrimpo, dievo pirmutinių reikalų, kiekvienuos namuos buvo gerai prižiurimi ir, kad jų skaitlius ir geras užlaikymas rodo šeimininko dievotumą, neparodė nei nusistebėjimo, nei nesmagumo. Pripratę žalčiai tuojaus užšliuožę ant skuomės, nieko nepaisydami, drutinosi drauge su svečiais. Tokia regykla, nors įstabi, vienok neišrodė biauriai. Sidabriniai lašuotas žaltys, mitriai sukindamas savo krutinę, nebailus ir nepiktas, dėlko-gi turėtų buti neapkenčiamu? Dar ir ką gero turėjo jisai savyje, nors šiandie nežinomo, per ką jį laikė tarpe dievaičių. Sargas linksmai žiurėdamas į šliaužiojančius gyvunus, nei geriausias geneologas, išvadžiojo kožno veislę, lytį ir giminystę: rodė kuris yra metinis, dvimetis ir t.t. Stebėjos Traidėnas iš drąsumo Pajautos, kuri, dievotai su jais žaisdama, šėrė juos locna ranka ir gyrė šeimininkės stropumą, kad juos taip gerai užlaiko. Traidėnas, sekdamas kitus, turėjo šiektiek ir pats jais užsiimti, tik laimė, kad Gyvatės, greitai paėdžiusios, nušliaužė į savo guštas po pečium, į kampus ir ant suolų.

— Ar toli iš čia į Kernavą? užklausė Pajauta.

— Kaip dabar diena ilga — atsakė sodietis — išėjus vidudienyj lengvai galima pributi ten ant nakties.

— Ar norite keliauti į Kernavą? — klausė Garbutis.

— Taip, pas tėvą. — atsakė Pajauta. — Jisai ten gal nerimauja apie mus; mums taipgi prie jo bus ramiau; aršiausia tik, kad nežinome kelio!

— Aš jums, jei pavelysite, galėsiu but vadu — tarė Garbutis.

— Ne — atsakė Auksė — tai butų išnaudojimas jųsų gerumo; gana to, kad tarnaudami Keistučiui, neužlaikysite mųs keleivių.

— Esmi tikras — kalbėjo Garbutis — kad kunigaikštis bus man dėkingas už kokį-nors patarnavimą jums ir labai mane nubaustų, kad nepatarnaučiau jums. Žinau labai gerai savo poną. Aš, ir mano arkliai laukiame jųsų prisakymo.

— Atsiminkite taipgi — atsišaukė Traidėnas — kad jau šiandie nuėjome į tris mylias ir nežinome kelio.

— Ir kad dar geras dvi mylias turite prieš save — pridurė sargas. — Aš rodyčiau važiuoti, nes važiavimas, tai ne ėjimas. Čia yra du keliai į Kernavą: vienas Vilijos pakraščiais, kitas per girias. Kas leidžiasi giriomis, greičiau nueina, bet reikia žinoti kelią, nes labai klaidus, o kas aršiausia, pilnas laukinių žvėrių; pakraščiu upės truputį toliau, bet užtat negalima paklysti ir nėra ko bijotis.

— Tat eisime paupiu — tarė Auksė — aš visai nepailsus; apart to diena nekaršta.

— Ir aš perbėgsiu dvi myli — dadurė Pajauta — myliu vaikščioti.

— Ar eisite, garbingos ponios, ar važiuosite, tas vistiek — tarė sodietis — bet labiausia reikia atminti tai, kad jųs turtingi drabužiai išduos jus ištolo. Visas šitas kampas užimtas priešų, o ne kiekvienas kareivis taip žmoniškas, kaip tas, kurį radote šičia. Rodiju tat nusivilkti šituos blizgančius parėdus, o tuomtarpu apsivilkti kokiais prastais rubais.

Pasinaudojo šiaja proga Garbutis dar kartą prašyti Auksės, kad neniekintų jo arkliais; perserginėjo, kad šiame laike lengvai gali patikti plėšikus, kuriuos sunkiai dar galėtų sulaikyti ir kareivio lydėjimas, ir meldė, kad be reikalo neįlstų į pavojų. Patėmijimai šie, nors ir teisingi, neatmainė pasiryžimo perdaug drąsios moteriškės; velijo perkęsti pavojus, nei priimti pagalbą nuo Keistučio kareivio. Kada tat Garbutis nustojo vilties patarnauti kelionėje, prašė, kad nors paklausytų sodiečio ir permainytų drabužius. Auksė tam nesipriešino. Šeimininkė suteikė drapanas moterims, o jos pat Traidėnui. Jau saulė buvo išpiet, kada persirengę keleiviai išsirengė į kelionę. Garbutis, nenorėdamas ilgiau jų užlaikyti, liudnai atsisveikino su jais; kada jie atsitolino, pareikalavo sau arklio ir, troškindamas savyje liudnus prijautimas, išjojo į girią.

Tuomtarpu keleiviai smagiai traukė paupiu per žvirgždynus. Daili gamtos regykla giedroje pavasario dienoje linksmino jaunus keleivius. Šalies dalis, gulinti tarp Vilniaus ir Kernavos buvo apdengta visokeriopais kalneliais: žalia giria iš vienos pusės, iš kitos Vilija, tyliai nešanti tamsius savo vandenis, jos apdengti medžiais vingiavimai, salos, o už upės sodžius, ganyklos ir gojai, mielą ir kas-kart kitokią perstatė regyklą. Pajauta, nors taip tankiai atlankydama Vilnių, visai nežinojo šito kelio, nes jos tėvas visados važiuodavo platum per girią vieškeliu; nuo dabar mislijo ne kitaip, kaip tik šituo keliu atlikinėti keliones, o ant ganevos sustoti pas gojaus sargą. Visados ji labiau mylėdavo tykų kaimo gyvenimą, pievas, laukus, nei sostapilio trukšmą. Visa širdžia atjautė Auksės skausmą, ramino ją nuliudime, bet artindamasi prie mielos sau Kernavos, negalėjo atsikratyti nuo džiaugsmo, kokiu ją perėmė viltis pasimatymo su tėvu. Viskas, kas tik ją apsupo, budino joje smagų jausmą; nuo nepaprastų jai drabužių iki balzganų ant dangaus debesų, viskas buvo šaltiniu jos laimės ir džiaugsmo. Auksė negalėjo spėti jai eiti. Kiekviena daili gėlelė buvo jos aplankyta, kiekviena marga peteliškė sulaikė ją. Tankiai, patraukta žaliuojančių šalia krumų, nukrypdavo į girią ir niuniuodama ėjo tarp medžių nematoma. Tada rupestingas Traidėnas, bijodamas, kad neišgązdintų ją kokia žvėris, prašė ir atvesdavo į kelią. Tankiai taipgi, neklausydama jo, užbėgdavo ant aukšto kranto ir eidama siaurum takeliu šalia bedugnės, juokėsi iš persergėjimų ir baimės; kaip kada atsimindavo susitikimą su Traidėnu šventinyčioje ir juokavo iš jo susimaišymo. Jei atsieidavo pereiti upelis, neieškodama liepto, per akmenukus perbėgdavo jį ir vėl grįždavo atgal, kad dar kartą jį pereiti; žodžiu, visas jos pasielgimas rodė liuosybę laimingo amžiaus.

Traidėnas, nors savo padėjime nebuvo be rupesties, ir neužmiršo to, kuomi jo mislys nuolatos buvo užimtos, neikados vienok nuo įstojimo į šventinyčią nesijautė taip užganėdintas savo buvimu. Teisybė, neramino jį dabartiniai atsitikimai, o labiausia tas, ką paslėpė savo kambaryj; vienok negalėjo nejausti tos puikios liuosybės, tos gausios prigimties malonės, kuri taip staiga atverdama prieš jį savo vartus, rodosi darė jį savininku visų savo turtų. Reikia buti ilgai belaisviu, kad patirti vertę laimės kvėpuoti liuosu oru; reikia pereiti per staigus sudrebėjimus mušio, žudymo ir padegimų, kad apkainuoti regyklą tylios prigimties. Tokiame padėjime

(Toliaus bus).

*) Užpečkiniai dievukai, kuriais gązdina vaikus.

**) Dvasios tarnaujančios dievams po Puščiuko priežiura.

V. Gomulicki.

Neišmiegotas Motiejienės miegas.

(Tąsa).

Miestelyj turi draugus ir mylimą. Kassyk tankiau išvažiuoja linksminties, o maluną palieka žmonių malonėje. Ir nėra kam šeimininkaut, nes tėvas jau senai kapuose. Slenka paniurę dienos, sunkios, nuobodžios. Kad ne vaikas, tai gal prisieitų išbandyti, kaip gilus vanduo po maluno ratais...

O Stasiuks?

Jo kaulelius pridengė pilkoji žemelė. Amžiną atilsį murusiam, ramybė-gi tiems, ką jį pergyveno!...

.....

— S l y š t y, sene, nemiegok! Dar sušalsi, o mums b ė d a!

Taip rėkia praeinantis pro Motiejienę žemsargis ir tąso Motiejienę už rankos.

Senukė atmerkia akis — pilkas, apsiašarojusias, pilkai žibančias, tartum, mirties aptrauktas — ir tvirtina, kad ji kaip gyva nemiegojus...

Paskui įsmeigė akis į du sfinksu, kuriuodu po senovei guli nejudančiu, baltais sniego apsiaustalais apsuptu.

— Kas per kvaili žmonės! — murma. — Įšneka man, kad aš miegojau. Apalpau truputį ir tiek.

Jau pradeda jai nubosti sfinksai, taigi pakelia akis aukščiau, virš kaminų. Turbut žmonės gerai turi pečius kurent, nes dumai iš kaminų tik verčiasi, tartum, iš vulkanų. Tie dumai saulės aiškumu perimti, tveria, tartum, rumus, tartum, bažnyčias...

Motiejienė noriai užmirštų skausmą, pereinantį iš kojų į strėnas. Ir dėlto vejasi akimis tuos permatomus rumus, bažnyčias, nykstančias ore... Tarpais tų rumų sienos griuna, o tuomlaik gali matyt vidurį. O ten pilna visokių atramų, altorių, žvakių.

.....

Norints gerai įsižiurėjus, tai visiškai ne bažnyčios, tik sodnai. Aiškiai matosi takai, žaliuojanti medžiai. Gale tako šviečia saulė. Kiekvieną medžio ruįį gali atskirti. Ten liepos, šale jų akacijos, o dar toliau ąžuolai...

Dulkių debesys kįla aukštyn ir pasiekia topelių viršunes, o paskui nukrinta. Iš debesio išslenka raitelių pulkas. Pulkas eina lygiai be skambėsio ir trukšmo. Umai sustoja. Tas, kursai atrodo vadu, apsuka puikų žirgą ir ant vietos sustoja "Štai ir aš" — sako linksmai, glostydamas šilkinį usą. Ir nušokęs nuo arklio, priduria: "Duokš, Maryte, bučkį, viskas bus gerai!"

Girdėtis choro giesmės, vargonų ir kunigo "Veni Creator"*) Viskas dreba, žėri ir mirksi. Sparnuoti anuoliukai kyšo iš debesų. Paveikslas didžiamjame altoriuj prasiskiria, išpleisdamas regėjimą į kokią tai kerėjančią bedugnę. Žiba ten auksas ir brilijantai. Ir, kur tik pažiurėsi, raudona, raudona, raudona...

.....

— Kelkis, močiute, pusryčius atnešiau!

Bet močiutė miega kietai ir neprikels jau jos nei garsiausi šauksmai.

*) Ateikie Sutverfojau (lotin.) — pirmi žodžiai bažnytinio himno prie sutuoktuvių.

GALAS.

Provokatorių darbai.

Varšavos laikraščiai praneša, kad šiomis dienomis pasirodžiusi dvi politiški lenkų brošiuri: vienoje raginama, kad lenkai susidėtų eiti iš vieno su vokiečiais ir vengrais; antroje raginama, kad lenkai pasirupintų sukelti karą tarp Austrijos ir Rusijos ir, karui prasidėjus, padėti Austrijai. Varšavos laikraščiai aštriai peikia tiedvi brošiuri, sakydami, kad taip rašyti galį negu tik provokatoriai, norį sukelti prieš lenkus dar didesnius persekiojimus. "Kurjer Polski" taip rašo: "Sunku įsivaizdinti sau ką nors baisesnį mums (lenkams) kaip karas Rusijos ir Austrijos. Čia ir ten tarnauja kariuomenėje daugelis tukstančių lenkų — butų tai savitarpinis brolių skerdymas. Iš mųsų krašto (Lenkijos) bepa liktų tiktai griuvėsiai-vargas! O kas išloštų? — Vis ne męs, nes kariuomenės neturime, kad galėtumėm karus laimėti"...

Remkit tuos biznierius kurie garsinasi "Katalike."

NESULIGINTAS FOTOGRAFISTAS

Z. Urbanowicz

4841 So. Ashland ave.

Užtenka pamatyti lange isztaisytas o artistiszkai iszbaigtas fotografijas kurios iszeina isz jo dirbtuvės. Iszdirba geriausias fotografijas kokias tik kas nori, ypacz męs dėl savo tautieczių padirbame geriausiai. Kas pas mus sykį atsilankys, tas jau visad pas mus ateis. Meldžiu atsilankyti o persitikrinsite apie mano darbą. Apsimoka atvažiuoti ir isz tolesnių pakraszczių. Duodam labai puikius prezentus prie kiekvieno orderio. Nepamirszkit adreso.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA

ISZDIRBYSTE FOTOGRAFIJU.

Mylinti naturaliszką paveikslą savo ir dailų darbą, kreipkitės pas mus, męs užtikrinam, kad mųsų darbo niekas negali viršinti už tai, kad męs mokame ir žinome kaip gerą darbą reik atlikti. Nesitikėkit tiems, kurie moka dailiai pasigirti nes pasigyrimo neužtenka, bet reike ką nors nuveikti, kad ir kiti pamatytų. Didžiausias pamatas mųsų biznio yra užganėdinimas kiekvieno kostumerio. Su pagarba

JONAS P. RASHINCKAS,

3213 So. Morgan St., Phone Yards 2139 Chicago, Ill.

LIETUVIS KRIAUCZIUS

Siuva visokias vyriszkas drapanas kaip tai: Overkotus ir visokios mados Siutus. Meldžiu szelpt tautietį, o busite užganėdinti. Turiu daugelį visokių ceikių; priegtam senas drapanas czystiju, skalbiu, taisau ir kvarbuoju. Meldžiu kreiptis pc antraszu:

J. Kuczinskas,

238 Slocum St. Kingston, Pa.

MRS. EDWARD BRADEL

Dirbtuvė Kukardų, Szarpų, Veliavų ir Bažnytinių Karunų. Pristato Draugystėms parėdus. Siuva Sidabru ir Auksu. Reikale meldžiame kreiptis prie mųsų, o męs stengsimėsi kiekvieną užganėdinti. Teipogi užlaikome gyvas kvetkas.

1718 W. 47-th St. CHICAGO, ILL.

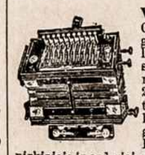

VIENATINE LIETUVIŠKA DIDELĖ KRAUTUVĖ

Gereusiu armoniku, skripku, kiernetu, triubu, koncertinu ir daugybę visokiu muzikaliszku instrumentu. Puikiausiu dziegorėliu, lenciugėliu, visokiu graziu žiedu, geru britvu, drukavojimui maszinukiu, albumu, revolveriu, kryžiu, guminiu litaru, istoriszku ir maldaknygiu, visokiu graziu popieru del raszymo gromatu tuzinas 25c., 5 tuz. už $1.00. Atsiusk savo tikrą adresą ir už 5c. markę o antturesi No. 3 katalogą su 450 paveikslu ir 1.000 visokiu naudingu daiktu. Asz gvarantuoju kad mano tavoras pirmos kliasos o prekes pigesnes kaip kitur. Orderius iszsiunczin greitai in visus Amerikos, Kanados ir Anglijos krasztus. Kviecziu visus atlankit su visokiais pirkiniais ir orderiais pas K. WILKEWICH, Dep. K. 112 GRAND ST. BROOKLYN N. Y.

George J. McFadden

ATTORNEY AT LAW,

1400 Title and Trust Bldg.

100 Washington St.

Telephone Central 5076. Chicago.

JONAS MAŽEIKO

Pirmiausias agentas ir notarijuszas dėl visokių reikalų ir rodos davėjas visose provose. Męs iszprovojem kogeriausia arba greitai sutaikom. Kas norėtumėt pirkt namus arba farma, tai męs paskolinam pinigus pigiause

JONAS MAŽEIKO

130 Canalport Av., Tel. Canal 683

TRADE MARK

Pamislyk Gerai

kad visi gėrimai turinti mųsų Trade Mark yra geriausi. Bandykit mųsų Ranger Spring Straight Kentucky Arielką. Mųsų geriausios arielkos.

IZIDOR KOHN & CO.

išdirbėja

3829 State St. Chicago, Ill.

Phone Douglas 3390

Lietuviška Pirtis

ALEX KUPSHAS

Užlaikau geriausią lietuviszką, rusiszką ir turkiszką pirtį ant Bridgeporto. Mano pirtis buna ketvergais dėl moterų o pėtnycziom ir subatomis dėl vyrų. Taipgi užlaikau puikų saliuna su visokiais skaniais gėrimais. Kuris pas mane atsilankys bus szirdingai priimtas.

3318 SO MORGAN ST.

JOS. VAZNONIS

KURIS UŽLAKIO

Pirmos Kliasos Saliuna

Szaltas alus, skani arielka

Kvepenti Havanos cigarai.

Lieku, Su godone,

J. VAZNONIS

3355 S. Morgan St. Chicago.

SZIPKORTES!!

Ar nori szipkortės isz krajaus ar į krajų, tai tuojaus raszyk ant vardo „Kataliko" Iszleistojo su užklausimu prekių, kurias tuojaus prisiųsime.

J. M. Tananevicze

3244 So. Morgan St. Chicago, Ill

DR. G. GLASER

Sziuomi apreiszkiu pagodotai visuomeniai, jog esu seniausias gydytojas ant Bridgeporto, praktikuojant per 17 metų, perkėliau savo ofisą ir gyvenimą savo locną namą po nr.

3149 So. Morgan. St.

Kertė 32-ros gat.

Mano ofisas aprupintas naujausiais budais gydymo. Visus ligonius stengsiuosi užganėdinti kaip ir ligsziol. Pasitikėdamas, jog gerbiama publika ir toliaus mane rems, esiu namie ant kiekvieno pareikalavymo dieną ir naktį. Esiu specialistas ligose vaikų, moterų ir vyrų. ir užsendintose ligose. Darau visokią operaciją. Liekuosi su pagarba

Telefonas Yards 687

Dr. G. Glaser

3149 South Morgan Street

Kertė 32-ros gatvės.

DR. F. BOZINCH

Lietuviškas Daktaras iš seno Krajaus.

Ofisas 519 Milvaukee Avenue

Phone Monroe 301

nuo 10 iki 12 ryte ir nuo 6 iki 9 vakare.

Gyvenimas 1629 N. Spaulding Ave.

Tel. 4823 Irwing Park

priesz 9 vakare ir nuo 12 iki 2 po piet.

DAKTARAS WISSIG

ISZ SENO KRAJAUS

Gydo labai pasekmingai visokias ligas chroniszkas vyriszkas ir moteriszkas kurios yra uszsiseneje. Jaigu kiti jums nepagelbėjo, atsilankykit pas mane.

EGZAMINAVOJA PIRMU KARTU DYKAI

1727 18ta gat. tarpe Paulina ir Wood

Ofiso valandos: 10 iki 12 rytė, nuo 3 iki 4 ir nuo 6 iki 9 vakare. Nedeliomis: 10 iki 2 P.M.

Tel. Canal 3263.

TELEFONAS 1532 YARDS

DR. J. KULIS,

LIETUVIU

....CHIRURGAS IR GYDYTOJAS....

Gydo visokias ligas moteru, vaiku ir vyru. Turi gera praktika ir gydo pasekmingai visokias limpanczias, uzsisenejusias ir paslaptingas ligas.

3255 S. Halsted St. Chicago.

PASARGA: "Už korespondencijas ir apgarsinimus "Kataliko" Redakcija neatsako.

Administracija Liet. Teat. Dr-stės po priegloba Szv. Martino.

V. Urbanovicze Prez. 553 W. 14 Place
Vincentas Armonas Vice-prez. 945—33rd St.
Martinas Z. Kadzievskis Sekr. Prot. 3244 So. Morgan St.
Mr. Antanas Kasperavicze Sekr. Fin. 884—33rd St.
S. P. Tananevicze Kasierius 3244 So. Morgan St.
REŽISZIERIUS TEATRU
Martinas Z. Kadzievskis 3244 So. Morgan St.

Administracija Dr-tės Šv. Stanislovo V. ir K.

Juoz. Klimas, Pirmsėdis 4527 Marshfield Ave.
Mot. Randis, Pagelbininkas 4608 So. Wood St.
Paulius P. Baltutis, Prot. rašt. 3244 So. Morgan St.
Jurgis Brazauckas, Fin. rašt. 4551 Hermitage Ave.
Kazimieras Stulga, kasierius 4513 So. Wood St.

Administracija D. L. K. Vytauto Politiško Kliubo

WILKES-BARRE, PA.
John S. Lopatto. Attorney-at-Law, Prezidentas. 47-48-49 Bennett Building.
Petras Aceviczius Vice-Prez. 58 Sheridan St.
Sylvestras Pileckis Sekr. Prot. 462 E. South St.
Kazim. Kuczinskas, Sekr. Finansų 180 N. Washington St.
Ant. Sheskevicze, Sekr. Finansų 501 New Grant St.
Jurgis Bekus Kasierius. 138 So. Meade St.
Petras Maselka Globėjas Kasos 662 Northampton St.
Jos. Brrzdajiss Glabėjas Kasos. 480 Stanton St.
Juozas Grimaila Marszalka 31 Tonnary St.

Vyriausybė Susivienijimo Lietuvių Namų Savininkų.

Aleksandra Syanskas, Pirmininkas, 3327 Auburn Ave.
J. K. Chmelauskas, Rasztininkas, 3231 Auburn Ave.

Kliubas Lietuvos K. Mindaugio.

J. V. Zachaievicze, prez. 917 33rd st.
Martinas Kadzievskis sekr. 3244So. Morgan st.
J. M. Tananevicze, kasierius, 3244So. Morgan st.
Kun. M. Irauczunas, kapelonas, 32nd Pl. and Auburn ave.

Draugisczių reikalai.

Didelis Vakaras S. L. A. Iuopu Chicago.

VISOS Chicagoj esanczios Susiv. Liet. Am. kuopos parenge iszkilminga vakara, nedėlioj 16 Sausio 1910, SOUTH SIDE TURNIR svetainėj 3143 — 47 So. State St., art. 31-mos gatvės. Svetainė atsidaris 4-tą val. Programas pradėsis 5-tą valandą; dainos, prakalbos, deklemacijos, monologas ir muzika; viskas surengta isz geriausių lietuviszkų Chicagos spėkų. Potan balius su lietuviszkais szokiais ir iszlydėjimas auksinio laikrodėlio.

Visas szio vakaro pelnas dėl parengimo jubilejinio S. L. A. XXV seimo, (kuris atsibus Chicago Birželio mėn. 1910 m.) Tikietai gaunami, "Kataliko" redakcijoj ir pas S. L. A. kuopų valdybos narius.

AR NORI iszgirsti puikias lietuviszkas dainas didžiausio "Birutės" Choro? Ar nori pasiklausyti trumpų bet gerų kalbų, deklemacijų, monologo? Ar nori iszlaimėti auksinį laikrodėlį ir smagei pasiszokti? Tai kvieciame ant szito mus Vakaro, o busi užganėdintas. Kad nori tikieta gauti pigiaus, tai nusipirk isz laiko, nes ant svetainės bus brangesni.

2 KOMITETAS.

Pask. ir Bud. Draugystė KEISTUTO No. 1

Szi Draugystė skolina pinigus dėl nupirkimo arba statymo namų ant lengvų išlygų. Serijos prasideda parsidavinėt kožną czvertmetį. Susirinkimai atsibuna kožną ketvergą 8 val. vakare L. Ažuko salėje 3301 Auburn Ave. kertė 33 gat. Norėdami daugiau dasižinoti atsiszaukit pas K, F. Pocių 944-33rd St.

Pirmas Didelis Teatras ir Balius.

Parengtas per Draugyste Szv. Kryžiaus atsibus Nedėlioj 9-ta diena Sausio, 1910. Columbia Svetainėje kertė 48 ir Paulina Gat. Pras. 7 val. vakare. Svetainė atsidarys val. 5. Teatras bus loszias po vardu "Iszgama." Užpraszo visus lietuvius atsilankytį. Tikietas 25c

Tėmykit sąnariai!

Dr-stė Szv. Stanislovo V. ir K. Turės savo metinį susirinkimą, Nedėlioje 9 d. Sausio 1910 m. Szv. Kryžiaus parap. prie 46 gatvės, kiekvienas sąnaris privalo pributi ant to svarbio susirinkimo, nes turės daug svarbių reikalų. Taip-gi kiekvienas sąnaris privalo užsimokėti už organą, kuris yra paimtas nuo 1 d Sausio 1910 m. Už nepribuvimą ant susirinkimo bausmės $1.00

Paulius P. Baltutis, Raszt.
3244 S. Morgan St. Chicago, Ill.

Metinis mitingas!

15-ta kuopa Susiv. L. R. K. A. turės savo metinį mitingą Nedėlioj 9 d. Sausio 1910, tuojaus po sumai, bažnytinėje salėje parapijos szv. Jurgio K., salės No 29. Kiekvienas sąnarys ir sąnarė privalote pributi ir užsimokėti savo mokestis ir taipgi atsiveskite naujų sąnarių dėl prisiraszimo, taipgi bus svarstomi apie mųsų dabartinę Centro valdybą, katra nepildo paskutinio seimo nutarimu.

Jul. Dychavicze, prez.
M. Kadzievskis, sekr.
3244 S. Morgan St.

Pirmutinis 11-kos Metų Sukaktuvių Apvaikszcziojimas!

Lietuviszkos Teatraliszkos dr-tės po priegloba Szv. Martino prie parapijos Szv. Jurgio K. Chicago, Ill.

Atsibus Nedėlioj 30 d. Sausio 1910 m. bažnytinėje salėje parapijos szv. Jurgio K. ant 32 Place ir Auburn ave. apvaikszcziojimas prasidės 6 val. vakare.

Užpraszome visus lietuvius ir lietuvaites pributi ant to apvaikszcziojimo, bus kalbos geriausių kalbėtojų, dainos garsingiausių giedorių taipgi ir puikios deklemacijos, po tam didelis pasilinksminimas. Inžanga nuo 6 iki 8 valandas su dr-tės ženklu už dika, po 8 valandai inžanga 25 c. ypatai. Su godone,

Liet: Teat. Dr-tė po priegloba Szv. Martino.

Lietuviszka Teatraliszka Dr-stė po priegloba szv. Martino. Kiekvienas sąnarys privalote pributi prie žemiau pasiraszusio sekretoriaus kur aplaikysite tikietus — neatbutinai.

M. Kadzievskis, sekr.
3244 S. Morgan St.

Puikus teatras ir balius!

Dramatiszkas Ratelis LSS. Iosz "Auszros" Dr-jos naudai, trijų aktų farsą, puikiausią mus kalboj.

AUDRA GIEDROJE

Nedėlioj 9 Sausio (Januarius) 1910 metuose, 7-30 val. vakare. Szv. Jurgio Parap. Mokykl. Svetainėje, kampas 32-os Place ir Auburn Ave.

Pats vardas "AUDRA GIEDROJE" parodo, jog tai yra labai nepaprastas perstatymas. Tą perstatymą losz žymiausi lietuviszki artistai isz "Dramatiszko Ratelio". Visi žino, jog jie tikrai gerai loszia. Nuo perstatymo visas pelnas eis "Auszros" Draugijai. Tai yra mielaszirdystės draugystė, gelbstinti pavargusius, ueturtingus mokslaeivius. Todėl atmink, brolau, jog pirkdamas ant szio perstatymo bilietą ne tik ką pamatysi puikų teatrą ir puikius artistus, negana, kad pasijuoksi tiek, jog vidurius ir žandus pagins, bet dar tuomi padarysi didelę lietuvystei naudą, nes pagelbėsi "Auszros" Draugystę. Po vaidenimui Puikus Balius! Po vaidenimui bus puikus balius su lietuviszkais szokiais — Klumpakoju, Suktiniu, Aguonėle ir kitais. Muzika bus puiki, tikrai lietuviszka, nes grajis "Birutės" orchestra. Tikietų prekės: 25c., 50., 75c. ir $1.00. Tikietai gaunami "Lietuvos" ir "Kataliko" redakcijose ir Dr. Kulio aptiekoje

Pajieszkojimai.

Paieszkau savo tėvo Stanislovo Ramono. Paeina isz Kauno gub., Kauno pav., Valioniu parap., iszPapiszkiu. Jau 17 metų kaip Amerikoje. Jis pats ar kas kitas apie jį žino, meldžiu duoti žinę ant adreso: 1

Benedikta Ramonaitė,
1846 W. 46 St. Chicago, Ill.

Paieszkau savo 3 broliu: Martino, Vincento ir Kazimiero. Paeina isz Kauno gub., Panevėžio pav., Rozalino parap., Litkunų sodos. Tris metai atgal gyveno Mahanoj City, Pa., o dabar nežinau kur jie yra. Jie patįs, ar kas kitas apie juos žino meldžiu duoti man žine po adresu:

Juozapas Geleže, 1
3244 S. Morgan St. Chicago, Ill.

Reikalingas atsakantis lietuvis prie išvežiojimo bonkinio alaus. Atsiszaukite pas Peter Haad Brewery Co. Bottling Dept. 1612 Sheffield ave., priesz pietus.

Paieszkau savo draugo Juozapo Aliszauskio Suvalku gub., kuris gyveno 5 metus Anglijoje, o dabar nežinau kur jisai yra. Meldžiu duoti man žinę po szituom aeresu: 3

Fr. Vaitiekaitis,
3328 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Paieszkau Juozapo Dvariszkio ir Adomo Kovero, 2 metai Aleskoje gyveno, patįs ar kas kitas žinotų kur jie randasi, teiksis duoti žinę, nes turiu labai svarbų reikalą.

V. Kudul,
P. O. Box 151 Melrose Park, Ill.

ANT PARDAVIMO.

ANT PARANDAVOJIMO pnikus, didelis, szviesus ruimas, tinkantis ant offiso ar kriauczių biznio, ant Morgan St. Atsiszankite į "Kataliko" Redakcija.

Parsiduoda labai pigiai karczema geroj vietoj, tarpe lietuvių apgyventoj, po num. 1931 Canalport ave. Taipogi ir namai parsiduoda po num. 22487 Union ave. West Pullman labai pigiai. Priežastis pardavimo, kad norime iszvažiuot į kraju, kas nori tegul atsiszaukia po num. 1931 Canalport ave.

Chicago, Ill. 3

Pigiausias Draugystėms ir kuopoms ant randos daržas pikninkams "Pauls Grove" West Pullman, Ill. ant 123 ir Union gatvių. Atsiszaukite pas savininką. P. Karecką. 3
758 — 123 St. West Pullman, Ill.

Vincentas Linka,

Keliaujantis agentas Chicaje, ir apielinkėje, pas jį galima užsirašyti ir atnaujinti už "Kataliką", teipogi pas jį galima gauti pirkti visokias knygas.

Mokinkimės patįs.

Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) **$1.00**
Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo **15c.**
Naujas Budas mokintis rašyti be mokintojo **10c.**
Aritmetika mokintis rokundų be mokintojo (apdaryta) **35c.**
Pinigus siųskite per Money Order šiuo adresu:

P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

LOYOLA UNIVERSITETAS.

CHICAGO, ILLINOIS
(Buvęs Saint Ignatius College).
DAKTARISZKAS SKYRIUS
Illinois Medical College.
PROVU SKYRIUS
Lincoln Law School

Czia yra proga katalikams daktarams ir advokatams visuose vakaruose. Czia yra vieta jauniems vyrams katalikams. Raszykit pas mus užklausimus reikalaudami katalogo. Męs turime ką nors Jums užimanczio. Mokintiniai gali įstoti į Daktariszką skyrių Sausyje 1910.

Antraszas:

Illinois Medical College,
807 Washington Boul. Chicago, Ill.
Lincoln Law School,
Ashland Block, Chicago, Ill.

Pasargos Skaitytojams!

1) Raszant laiszką į „Kataliko" redakciją visada paraszyk aiszkiai savo vardą, pravardę ir adresą.

2) Jeigu nori permainyti savo adresą, visada paduok savo senąjį adresą, o paskui naują. Jeigu pats ne moki gerai raszyti, tai adresą duok kitam paraszyti. Teipgi, jeigu ne žinai kaip toj ulyczia vadinasi, tai pažiurek gerai ant iktarnos, o tąsyk paraszyk adresą.

3) Pinigus į „Kataliko" redakciją gali siųst registruotoj gromatoj, arba paszpirk „Money Orderį" ir siųsk prastoj gromatoj. Iszpirkęs „Money Orderį" ne laikyk pas save, tik tą didesnę melyną korcziukę prisiųsk į redakciją prastoj gromatoj, o baltą mažą pasilaikyk pas save.

4) Siuncziant mažiaus kaip vieną dolerį, gali prisiųst paczto markėmis bet jeigu siųsi daugiau negu dolerį ar ir daugiaus, tai siųsk pinigus per „Money Orderį". Siuncziant markes, reikia ne suszlapinti ir įdėti liuosas, kad nesuliptu, nes sulipusias markes nepriimsime už pinigus.

5) Raszant į „Kataliko" redakciją korespondenciją, visada reikia apraszyti gryną teisybę ir padėti savo tikrą vardą ir pravardę, nes be to tokios korespondencijos netalpisime į laikrasztį.

6) Korespondencijas talpiname tik vien prisiųstas nuo skaitytojų, nuo neskaitytojų jokių korespondencijų netalpisime.

Meldžiame godotinų raszėjų gerai temyti ant paduotų augszcziau paminėtų pasargų, kadangi tokiu budu palengvysite musų darbą prie atsakinėjimo laiszkų ir Jųs patys greiaziaus gausite atsakymą.

„Kataliko" Iszleistuvė.

PINIGAI!!

Ar nori, kad Tavo pinigai gerai ir greitai suvaikszcziotų į krajų? Tai, Brolau, siųsk per „KATALIKO" redakciją o pinigai už 14 dienų bus vietoj ir nei vienas centas neprapuls.

Daugumas musų brolių papuola į nagus žydų, žydbernių ir kitų svetimtauczių, kurie taukiausiai subankrutija, na ir žmonių pinigai tokiu budu prapuola. Juk jau vienas žydas davė labai gerą paveikslą dėl lietuvių, kurs ne vieno nuneszė sunkiai uždirbtus centus. Ne vienas lietuvis verkė savo sunkiai uždirbtų centų! Ar gal neteisybė?

Teip, Broliai Lietuviai, vienintėliai tik galite pinigus siųst per „KATALIKO" redakciją, o tada galite drąsiai tikėt, jog Jųs pinigai neprapuls, bet nueis į paskirtą vietą į 14 dienų.

Norėdami užbėgti toms visoms nelaimėms ir nuo žydų bankrutų apsaugoti, įsteigeme Didžiausią, Teisingiausią Lietuviszką Offisą siuntimo pinigų. Taigi „Kataliko" redakcija yra geriausiai patsyta už visas kitas lietuviszkas redakcijas, nes turi savo locnas gazu varomas maszinas dideles ir mažas, inžinus, didelę spaustuvę, puikus offisas, didelė krautuvė knygų, vertės kelesdeszimt tukstancziu dolerių. Teipgi turi geru muriniu du namu ant geros vietos, nes nuo lietuviszkos bažnyczios mažyt vertės $12.000 (dvylikos tukstancziu dolerių) ir be jokios skolos. „KATALIKAS", tai yra didžiausias Bankinis Kantoras, isz kurio plaukia szimtai tukstancziu pinigų į krajų. Norėdamas pinigus siųsti ar su kitokiais reikalais, visada adresuok ant vardo „Kataliko" Iszleistojo sziteip:

J. M. Tananevicze,

3244 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Pigios Popieros!

Labai pigios popieros su visokiais gražiausiais apvadais; kaip tai su amerikoniszkomis vėliavomis ir kitokiais su visokiomis kvietkomis ir su visokiomis pavinczіavonėmis, parduosime labai pigiai — taigi kas prisiųs $8.00 tai gaus 1000 (tukstantį) popierų ir tukstantį kopertų.

Teipgi tais paczias popieras su konvertais be kvietkų duosime už $6.00. Pinigus ir gromatas siųskite ant adreso:

J. M TANANEVICZE,
3244 So. Morgan St., Chicago, Ill

DR. J. L. ABT

Pasekmingiausiai gydo visokias vyriszkas moteriszkas ir vaikų ligas.

VALANDOS:
Nuo 8 iki 9:30 ryte, nuo 4 iki 5 po piet ir nuo 6:30 iki 7:30 vakare. Nedėliomis nuo 8 iki 10 ryte.

DR. JOSEPH L. ABT
1832 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Telephone Canal 37

Dr. H. S. Herzfeld

Buvęs ciecoriszkas kariszkas gydytojas ir asistentas Kariszkos Klinikos odos ligų.
1574 MILWAUKEE AVE.
kertė Robey gat.
Gydo plauczių, skilvio, odos ir visas paslaptingas ligas.
Priima ligonius nuo 10 iki 12 ryte ir nuo 7 iki 8 vakare. Ned. nuo 10 iki 1.
PHONE HUMBOLDT 987

KUR BĖGI KUMUTĖ? NUGI PAS

Jona Shalti

Asz esu labai isztroszkus ir noriu gerą stiklą aluczio iszgerti. Tai eikime. Jisai laiko szaltą alutį, skanią arielkėlę ir kvepianczius Havanos Cigarus.

J. SHALTIS
3329 So. Morgan St. CHICAGO, ILL.

SVIETIŠKI PAVEIKSLAI.

Litografuoti paveikslai vienoje spalvoje, juodai ant balto, kurie privalo rastis kiekviename name, kad pagražintų kiekvieno lietuvio stabą.

Gedeminas, Didis Lietuvos Kunigaikstis, apima Kijavos pilį 1318 metais: maskoliai, puldami priesz jį ant kelių, paduoda jam duoną ir raktus. Miera 22x28 Kaina. 30c
Didis Lietuvos Kunigaikstis Keistutis, 22x28.....35c
D. L. K. Vytautas, 22x28.....35c
D. L. K. Algirdas, 22x28.....35c
D. L. K. Gedeminas, 22x28.....35c
Simonas Daukantas, 22x28.....35c
Dabartinis Popežius, Pijus X, koloruotas, 18x25..... ..25c

Tie visi paveikslai puikiai iszrodo, gali buti gera atminimo dovana ant szvenczių arba ant varduvių. Siuncziant pinigus ir užsakymus uždėkite adresą:

JOHN M. TANANEVICZ,
3244 So. Morgan St., Chicago ,Ill.

BIBLIJA

Arba Szventas Rasztas Naujo Instatymo Lietuviszkon kalbon Iszguldė Vyskupas Kunigaikszitis Juozapas Arnulpas Giedraitis, antru kartu atspausta kasztu kun. S. Pautieniaus su komentorium parengtu kun. A. Staniukyno, telpa czia iszguldinėjimas szv. evangelijų visų keturių evangelistų. Apasztalų Darbai ir Apasztalų Rasztai pusl. 494 lietuviszko mis raidėmis.

Drutuose audeklinluose apdaruose su auksiniu ant nugaros paraszu ir auksiniu ant szono paveikslelių, gerai iszrodanti, gera spauda kaina su prisiuntimu..... $2.00

Pinigus siųskite ant adreso:
JOHN M. TANANEVICZE,
3244 S. Morgan St.
Chicago, Ill.

Paduodu dėl žinios visiems lietuviams!

Kad asz Juozapas Barevicze jau antri metai kaip asz uždėjau tikrą lietuviszką sklodą visokių gėrymų arba (Wholesale Liquor Dealer). Užlaikau visokius gėrymus nuo pirmutinio iki paskutinio ir parduodu pigiau negu kiti. Teipogi turiu Salluną ir Svetainę dėl Mitingų Veselijų ir Balių. Meldžiu visų brolių lietuvių, kad reikalaudami kokiu nors gėrymų, kožname reikale kreipkitės pas mane, ale ne pas žydus, nes gausite geresnius gėrymus už pigesnę kainą ir katrie ateisite kaip persitikrinsite, busite visi užganėdinti. Ant pareikalavimo siunczіu visokius gėrymus į visas dalis Amerikos.

JUOZAPAS BAREVICZE
1701 — 1703 So. Canal St. kam. 17 St.
CHICAGO, ILL.

Stereoskopai arba Teleskopai.

Stereoskopas arba Teleskopas yra tai prietaisa arba žiuronas su padidinančiais stiklais, per kuriuos kad žiurai ant abrozėlio, abrozėlis pavirsta į naturališką paveikslą, kuriame matai čielas grupas žmonių, triobų, visą miestą, plačius laukus, miškus, daržus ir teip toliau, teip kaip kad pats toje vietoje butumei ir viską savo akimis matytumei. Teleskopas paverčia į naturališką esybę, padidina jį, atskirsto žmogu nuo žmogaus ir išrodo jau ne paveikslu, bet tikru atsitikimu.

Męs turime dabar ant pardavimo gražiausius stereoskopiškus paveikslus kaip matome žemiau surašytus.

SERIJA. I

Susideda iš 12 Stereoskopiškų paveikslėlių pundelyje. Prekė 50c. už pundelį.

Štai ką juose gali pamatyti:
1 Stebėtini griovai Yellow-Stone Parko.
2 Kvietkinė paroda, mieste Saratogos, N. Y.
3 Bowery gatvė New Yorke.
4 Didysis vandens puolimas, Yellow-Stone Parke.
5 Typiška tabako farma, Kuboje.
6 Sudo butas mieste Honolulu, ant salos Hawaii.
7 Žuvų rinka, mieste Manilės, ant Filipinų salų.
8 San Jose gatvė, mieste San Juan, Porto Rico.
9 Puikiausia pilis mieste Rheinstein, Prusuose.
10 Puikiausias Žurandelis Salone de Jenetes, mieste Vienoje.
11 Švento Mykolo palocius, Peterburge Rosijoje.
12 Švento Petro bažnyčia ir pliacius Ryme.

SERIJA II.

Susideda iš 25 Stereoskopiškų paveikslėlių bakselyje. Prekė 75c. už bakselį.

Štai ką juose gali pamatyti:
1 Gražiausias vandens puolimas, Havana Glen, N. Y.
2 Orandžių sodas, Floridoje.
3 Didžiausias pačto budinkas, New Yorke.
4 Stebėtinas vandens puolimas, Niagara Falls, New York.
5 Puikiausia svetainė United States Hotelyje, mieste Saratogos, N. Y.
6 Kupčyška gatvė, Obispo, mieste Havanos, Kuboje.
7 Ukininko namai, Kuboje.
8 Įplukdymas galvijų mieste Manilos ant Filipinų salų.
9 Geležinkelis ant salos Hawaii.
10 Gatvė miesto Manilės, ant salos Filipinų.
11 Kapelija "Sousa" ant Paryžiaus parodos, Francuzijoje.
12 Palmų daržas mieste Frankfort, Prusuose.
13 Merginos parduoda kvietkas mieste Kopenhagen, Danijoj.
14 Puikiausias kvietkų darželis, miesto Monte Carlo.
15 Rustoenval vandens puolimas, Norvegijoj.
16 Opera avenue gatvė, Paryžiuje, Francuzijoj.
17 Moterų duelės su kardais.
18 Moterys prie arbatos.
19 Motina kudikį prausia.
20 Kaip labai dideli tie mažukai.
21 Vakaro diskusijos.
Ir keturi kitoki paveikslėliai.

SERIJA III.

Susideda iš 25 Stereoskopiškų paveikslėlių iš Kristaus gyvenimo. Prekė $1.00 už bakselį su 22 paveikslėlių.

Štai ką juose gali pamatyti:
1 Kristaus užgimimas Betlejaus Stainelėje.
2 Trys Karaliai atlanko gimusį Kristų ir dovanas jam kloja.
3 Kristus, dar kudikiu budamas, mokikina daktarus Jeruzoliaus bažnyčioje.
4 Kristus ant svodbos, Kainoj Galilėjaus. Permaino vandenį į vyną.
5 Kristus ant kalno kalba priešais minę žmonių.
6 Judošius savo pabučiavimų išduoda Kristų žydams.
7 Simonas pagelbsti Kristui kryžių nešti.
8 Šventa Veronika apšluosto veidą Kristui.
9 Jėzus ramina moteris, kad jos neverktų.
10 Jėzus prie kalno Golgotos, nukryžiavojimo vietos.
11 Žalnieriai ir Šv. Petras prie kalno Golgotos.
12 Kristus paveda savo motiną Jonui.
13 Skaito Kristui myrio dekretą ant kalno Golgotos.
14 Žydas ruošiasi kalti Kristų prie kryžiaus.
15 Kristus nukryžiavotas.
16 Kristaus kuną ima nuo kryžiaus.
17 Kristus keliasi iš grabo.
18 Kristus žengia į dangų.
19 Regykla šiądieninio Betlėjaus.
20 Kaip šiądien išrodo Stainelė, kurioje Kristus gimė.
21 Bažnyčia apreiškimo Šv. P. Marijos.
22 Bažnyčia budavota ant grabo Šv. P. Marijos.
23 Kaip šiądien išrodo Kristaus grabas.
24 Kaip šiądien išrodo Kalverija, kur Kristus mirė.
25 Ulytėlė po vardu Jėzaus "Štai Žmogus".

SERIJA IV.

Susideda iš 100 Stereoskopiškų paveikslėlių bakselyje. Prekė $2.00 už bakselį.

Šitoje serijoje yra 4 sykius tiek paveikslėlių ką pirmutinėse serijose. Ir štai ką juose galite pamatyti:
101 Besiartinanti audrą ant ežero Erie.
102 New York. Tavorų krovimas į didelį oceaninį laivą.
103 New York. Pilies daržas (Castle Garden).
104 Boston Ežeras viešame darže.
105 Atlantic City, New Jersey. Pamaryj.
106 Niagara. Patkavinis vandenskritys nuo ožinės salos. (Horse Shoe Falls from Goat Island).
107 Chicago. Auditorium viešbutis ir Michigan Avenue.
108 Kaskados ir pokylinė svetainė. L. P. Parodos 1904 m.
109 Moki indijonas namieje.
110 Moki indijonų gyvenimas.
111 Sioux indijonų vadas, He-No-Fraid.
112 Vartininkas (The Sentinels) 3,043 pėdų augščio, Yosemite, Cal.
113 Motina girių, 63 pėdas apėmio. Yosemite Klonyj, Cal.
114 Magdelenos Kolegija. Oxford, Anglijoj.
115 Airija. Killarney. pilis Ross.
116 Įėjimas į Muckross Kliošlorių, Airijoj.
117 Šiaurinis miestas, Gibraltar.
118 Berlynas. Bondler lovis ir Katedra.
119 Vokietija. Griuvėsiai viduramžinės pilies.
120 Vokietija. Laivas apleidžiantis Koblenc'ą, ant Rheino upės.
121 Švedija. Stockholmas nuo vandens pusės.
122 Stockholmas. Karališkas palocius
123 Švedija. Ant kelio į Odde.
124 Švedija. Lejono pilis, Goteborge.
125 Šveicarija. Mount Blanc žiurint nuo Chamonix.
126 Thun, Šveicarijoj.
127 Žiuvinis kiemas, Alhambra, Granada, Išpanijoj.
128 Katedra Notre Dame, faskada. Paryžiuj, Francuzijoj.
129 Tullerinų daržas, Paryžiuje, Francijoj.
130 Palociai tautų ant upės Seina'os, Paryžiaus Paroda, 1900 m.
131 Venus de Milo Louvre, Paryžiuje, Francijoj.
132 des Champs Elysees, Paryžiuje, Francijoj.
133 Didžiosios operos palocius, Paryžiuje, Francijoj.
134 Tvirtynė Šv. Jono ir Katedra, Marseilles, Francijoj.
135 Užplauka ir ežeras Villefranche, Francijoj.
136 Carniche kelias ir ežerėlis Villefranche, Francijoj.
137 Pajurinis kraštas Casino, Monte Carlo.
138 Vatikono daržas ir Šv. Petro katedra, Ryme, Italijoj.
139 Rymas žiurint nuo bokšto Šv. Petro katedros.
140 Didžioji galerija Colona palociuje, Ryme, Italijoj.
141 Skliautas Settinio Severo, Ryme Italijoj.
142 Koloseumas, Ryme, Italijoj.
143 Neseniai atkastas palocius, Pompejo, Italijoj.
144 Senatas ir Kanalas. Milane, Italijoj.
200 Šerimas kačiukų.

Teleskopas ir 100 virš paminėtų paveikslėlių kaštuoja.....$3.00
100 tų pačių paveikslėlių bakselyje be teleskopo.....$2.00
25 paveikslėliai iš Jezaus gyvenimo..$1
Pats vienas teleskopas be paveikslėlių kaštuoja $1.00

SERIJA V.

Susidedanti iš 12 maišyto gatunko paveikslėlių pundelyje. Prekė 35c. už pundelį.

Šitoje serijoje, kiekviename pundelyje, beveik vis kitoki paveikslėliai, tai yra maišyti iš visokių gatunkų. Juose yra: gražiausių miestų, bažnyčių ir kitų bagotų triobesių paveikslai, teipgi ir komiški paveikslėliai. Ši serija yra gera tiems, kurie nori pinigus užčėdyti, nes ji kaštuoja tiktai 35c., o joje galima tiek daug pamatyti kaip ir serijoje I.

SERIJA VI.

12 teip pat maišyto gatunko paveikslėlių pundelyje. Prekė 75c. už pundelį.

Sitoje serijoje gražiausi paveikslėliai. Labai aiškus, yra dirbti gabiausių artistų brangaus darbo. Į juos žiurint matai viską teip aiškiai kaip kad prieš akis nebutų jokio paveikslo, bet tikrai gyva regykla.

SERIJA VII.

Baksukije 25 paveikslėliai perstatanti San Francisco miestą po atsitikimui žemės drebėjimo, parodo kaip sugriuvę murai, bažnyčios, sinagogai, žmonis nuliudę gyvena audeklinėse budose, soduose. Prekė.....$1.00

SERIJA VIII.

Su Roosvelto paveikslu baksukije 25 paveikslėliai parodanti Panamos Kanalo kasimą, čia matyti kokios mašinos prie kasimo yra vartojemos, koki darbai ir kaip dirba. Prekė.....$1.00

'ATMINKITE, kad virš parodytos prekės yra tik už paveikslėlius, be Teleskopo. Pats Teleskopas kaštuoja $1.

Knygos mųsų locnos spaudos.

245 **Siapus ir Anapus Grabo.** Parasė J. Gerutis, 1903 m. Spauda ir kaštais "Kataliko", 3244 So. Morgan St., Chicago, Ill., pusl. 184. Knygos spauda labai daili, popiera gražiausia, o ir rašliava nepaprasta, teip jog tai knygai nieks nieko negali užmesti. Toji knyga atsižymi tuomi, jog ją gali skaityti kaip dievotas, teip ir bedievis, kaip mokslinčius, teip ir prasčiokėlis, kaip turčius teip ir pavargėlis — kiekvienas joje atras tikrą teisybę, paduotą šv. Rašto ir gilnai apmąstęs supras, ar jis teisingu ar blogu keliu skubinasi prie amžinojo grabo. Supratęs toje knygoje paaiškinimus, kiekvienas skaitytojas ant valandėlės pažvelgs į savo buvį ir tuokart apie amžinastį gal kitaip manys. Ši knyga tokia ir yra, kuri visiems be jokio melo išaiškina kaip apie žmogų, teip ir jo smertį, pasaulę, jos sutvėrimą ir pabaigą apie visas dangaus planetas, kurios su mųsų žeme ore skraidžioje. Viskas parodyta ant paveikslėlių, kur jų atsiranda keliolika. Knyga moksliška. Prastuose apdaruose tik.....75c
Drutuose apdaruose su pauksuotais antgalviais.....$1.00

246 **Rymo-Katalikiškas Didesnysis Katekizmas.** Parašė kun. J. Deharbe D. J. Lietuviškoje kalboje pagerintas ir naujai išleistas su paaiškinimais, yra tinkamas dėl mokslainių, pusl. 199.....50c

247 **Nauja Chrestomatija.** Dėl Lietuviškų Mokslainių Amerikoje. Dalis I. Surinko P. B., pusl. 155....50c

248 **Nauja Chrestomatija.** Dėl Lietuviškų Mokslainių Amerikoje. Dalis II. pusl. 212.....50c

249 **Nauja Chrestomatija.** Dėl Lietuviškų mokslainių Amerikoje. Dalis III. (Spaudoje)

250 **Našlaičiai arba paveikslas iš praeitės.** Graži apysakaitė pusl. 256.....35c

251 **Užkelkto Urvas.** Apysaka iš lietuvių gyvenimo, pusl. 288.....50c

252 **Praractvos Michaldos** karalienes iš Sabbos, iš naujo atspausta. Laida III. Šioje knygeleje aprašo, kaip toji karaliene pranašavo apie permainas viešpatysčių, kares, pergalėjimus vieni kitų ir t. t., pusl. 42.....10c

253 **Apsirikimų Komedija,** parašė H. Sienkievič, lietuviškai vertė Lapšaus vaikas. Atsitikimas iš amerikoniško gyvenimo. Mažame miestelyje, pabuvus mergina turi prekystę, skersai kelią senas jaunikis tokią pat, vienas antram kerštuodami pasiduoda sudan, sudžia nesuprazdamas jų kalbos, duoda jiems šliubą, dasižinoję, kad vietoje sudo priėmė šliubą, susitaiko ir gyvena iki smert poroje, pusl. 32.....15c

254 **Puščios Dvasia,** parašė D-ras Bird, lietuviškai išguldė P. B. Puikus apsakymas iš amerikoniškų miškų, aprašo karias pirmutinių Amerikos gyventojų Indijonų su baltveidžiais, pusl. 330....50c
Ta pati apdaryta.....75c

255 **Šventa Istorija.** Senojo ir Naujojo Įstatymo. Parašė Vyskupas Motiejus Valančauskas. Trečias su patalsymu išdavimas, su daugel paveikslėlių, pusl. 180.....50c

256 **Trįs Keleiviai.** Krikščionis, Žydas ir Turkas, parašė Višniauckas, lietuviškai išguldė P. B. Morališka apysaka, pusl. 92.....25c
apdaryta.....30c

257 **Išgama** Drama II-nose aktuose. Parašė J. S. Laida II pertaisyta (teatrališka) pusl. 24.....10c

258 **Betlejaus Stonelė arba Kristaus Užgimimas,** drama 3-se aktuose, pusl. 31.....15c

259 **Užkeikta Mergelė su barzda ir** Barzdaskutis pusl. 27.....10c

260 **Knarkia Paliepus.** Komedija viename akte, sulyg lenkiško sutaisė Gineitis, pusl. 26.....10c

261 **Brolis ir Sesuo,** Apysaka, parašė Vaikas pusl. 57.....25c

262 **Lietuvaitė,** J. Kvietkovskio, vertė P. G. Apysaka iš senovės lietuvių gyvenimo, pusl. 296.....50c
Ta pati apdaryta.....75c

263 **Gulivero Kelionės,** į nežinomas šalis. Vertė P. Žemutis pusl. 98..50c
Ta pati apdaryta.....75c

264 **Ponas Tvardauskas,** Garsus Burtininkas, žingeidus, su įvairiais paveikslėliais, papasakojimas, pagal surinktas liaudės legendas, vertė B. Nevalgęs pusl. 110.....50c
Ta pati apdaryta.....75c

265 **Amalunga** arba Tyro Duktė. Labai graži apysaka apie baltveidžius ir indijonus, kurie Amerikoje mušėsi už savo tėviškę. Pusl. 91.....25c
Ta pati apdaryta.....50c

266 **Plėšikų Lindynė** arba Nunešta Duktė. Pusl. 38. Joje aprašoma apie vieną lietuvę mergaitę, kurią žmogžudžiai buvo pavogę, o paskui jos dėdė ją išgelbėjo. Labai graudinga apysakaitė ir gražioje kalboje parašyta, tik.....20c

267 **Antras Krikštas.** Žingeidi apysaka apie šių dienų Rusijoje padėjimą ir revoliuciją, Pusl. 83.....25c
Ta pati apdaryta.....50c

268 **Apie Rukynią.** Keli žodžiai norintiems suprasti teisybę. Šioje knygeleje aprašo kokį pavojų atgabena žmogui rukymas ir alkoholiški gėrymai. Pusl. 23.....10c

269 **Katorgon!** Atsitikimas Muravjovo Laikuose Vilniuje. Aprašo tą laiką, kada Muravjovas be jokios sąžinės žmones kankino ir Sibiriun varė. Pusl. 18.....10c

Vietinės žinios.

4 o metų sukaktuvių apvaikščiojimas. Miesto dalyj Town of Lake lietuviškos draugystės Gruodžio 26 dieną 1909 m. turėjo bendrą 40 metų sukaktuvių lietuvių ateivystės Amerikon apvaikščiojimą. Apvaikščiojimas atsibuvo Columbia salėje po pietų. Susirinkimą atidarė viršiausio komiteto sąnarys Augustas Saldukas ir į vedėjus pakvietė god. kun. Al. Skrypko, vietinės Šv. Kryžiaus parapijos klebona. Kadangi kun. Skrypko buvo pakviestas pirmiau į kalbėtojus, tatai jis ir prakalbėjo į susirinkusius labai dailiai ir aiškiai, ragindamas lietuvius prie Tevynės Lietuvos meilės. Jis paminėjo Lietuvos gražybę, jos kalnus, jos gojus, šilus ir upelius, kas lietuviams tik malonu atminti. Ne vienas lietuvis, klausydamas tos kalbos susigraudino ir jo širdyj atkiuto Tėvynės meilės kibirkštėlė.

Paskui jo kalbėjo pilietis Jonas Jankauskis apie lietuvių ateivystę į Ameriką. Jis savo kalba lietuvius taippat sugraudino. Jis pasakojo apvaikščiojimo tikslą ir susirinkusiems pranešė, kad bus aukų rinkimas lietuviškų vadovėlių išleidimui.

Toliau kalbėjo Cook pavieto komisijonierius, p. J. Elias, apie Amerikoj gyvenančius lietuvius, apie jų politiškas teises ir kitus reikalus, palytinčius lietuvius.

Pilietis V. Milaševičia paskui aiškino apie draugysčių susivienijimą ant Town of Lake ir ragino visus lietuvius rašyties prie draugysčių.

Pagaliau gražiai padainavo Šv. Kryžiaus parapijos choras, vadovaujant tos parapijos vargonininkui V. Daukšai. Choras dainavo puikiai, visi juo džiaugėsi ir skalsiai plojo dainoriams.

Muzika griežė vadovaujant prof. T. Macevičiui. Muzikantai už tai sau nieko neėmė ir savo tą patarnavimą apvaikščiojime pašventė tautos labui. Už ką jiems lietuviai — labai dėkingi.

Apvaikščiojimo komitetas tatai širdingai dėkoja visiems prisidėjusiems bent kuo nors prie to apvaikščiojimo, o ypatingai kalbėtojams, godotinam tvarkos vedėjui, chorui, muzikantams ir deklematoriams p. Viščiulio vaikeliams.

Aukų apvaikščiojime surinkta viso labo $ 72.47. Išlaidų buvo $ 10.45. Taigi vadovėlių naudai liko $ 62.02. (Aukotojų pavardžių negarsiname, kadangi ne visų aukotojų pavardės mums suteikta. Red.)

Aug. Sal.

"Aušros" prelekcija. Sekanti "Aušros" prelekcija atsibus Sausio 9 dieną salėje 3149 So. Halsted str. Bus skaityta d-ro F. Matulaičio iš Bostono referatas apie alkoholį ir jo pasekmes.

Klaidos pataisymas. Pereitame "Kataliko" numeryj vietinėse žiniose pranešta, kad "Kataliką" organu paėmus šv. Jurgio draugystė. Tas klaidingai perstatyta. "Kataliką" organu paėmė ne šv. Jurgio dr-stė, bet šv. Kryžiaus draugystė. Taigi šiuomi toji įsiskverbusi klaida pataisoma.

Uždrausta šukauti. Nuo Naujų Metų įėjo veikmėn miesto tarybos nutarimas, kuriuomi draudžiama visokios ruošies ant miesto gatvių pardavinėtojams (pedleriams) šukauti, rėkauti, rekomenduoti savo vežiamas prekes. Kaip žinoma, visokie aplink butus sukinėtojai nuolatos rėkaudavo ir tas taigi riksmas dabar jiems uždrausta. Tas uždraudimas bet visgi neparankus nei pardavinėtojams, nei šeimininkėms, kadangi pastarosios nežinos, kuomet pro namus vežama daržovės, arba vaisiai ir negalės nusipirkti. Pardavinėtojai vienok nusprendė ginties. Andai jų draugijos buvo susirinkimas, kurian buvo atėjęs ir aldermanas Fick, ir pataręs tame reikale nusiųsti pas majorą deputaciją ir, jei pastarasis nieko gero tame dalyke nenuveiktų, tada patarė kreipties tiesiok teisman ir miesto tarybos tą nutarimą nors tuo budu sugriauti — kaipo priešingą krašto konstitucijai. Tatai susirinkime surinkta ir aukų kovos lėšoms.

Didelis gaisras. Tomis dienomis didelis gaisras sunaikino penkių aukštų bustą palei Wabash ave. ir padarė nuostolių ant 250.000 dolerių. Tame gaisre sudegė vienas ugnegesys W. Ball, o kitas buvo sužeistas. Ugnis ėmus pradžią iš busto rusies.

"Betlejaus Stonelė". Maujaisiais Metais vakare Šv. Jurgio K. parapijos mokyklos salėje atlošta teatras "Betlejaus Stonelė". Lošė parapijos mokyklos vaikai, kuriuos tam tikslui priruošė sesers-mokytojos.

Visuomenės buvo pilna salė. Vaikai teatrą pasekmingai ir dailiau atlošė, nei kad butų tą patį lošę suaugusieji. Teatras labai visiems patiko ir visų džiaugtasi. Kadangi tą dieną ne visi lietuviai turėjo progą tą puikų vaikų lošimą matyti, tatai girdima, jog tas pat teatras trumpoj ateityj bus paantrintas, apie ką bus pranešta vėliau. Seserims-mokytojoms didi padėka už tokį gražų vaikelių išlavinimą.

Policijantų užlaikymas. Chicago regis labai myli savo policiją ir anos nepamiršta, jei per metus ant jų tramvajais važinėjimų išleidžia net 50.000 dolerių, kuomet jie važinėja be uniformos! Andai pats policijos viršininkas tokias tuščias išlaidas papeikė vienok paskui patėmijo, kad miestas iš to turįs ir naudą, nes policijantai be uniformų važinėdami skaitosi detektyvais ir tuo budu geriausia gali susekti visokius prasižengimus. Su uniformomis policijantai ir ugnegesiai — kaip žinoma — veltui tramvajais vežiojami. Policijos viršininkas vienok vis-gi stengsis tas išlaidas susiaurinti, kadangi miestas ir taip daug smunkąs į skolas.

Prieš pieno trustą. Federališkoji valdžia nusprendžius pažiurėti į pieno trusto reikalus teisišku budu, butent dėlko tasai trustas pakėlęs kainą už pieno stuopą nuo 7c. ant 8c. Prokuratorius Sims stengiasi prirodyti, kad pieno kompanijos padariusios suokalbį, kuris priešinasi antitrustų įstatams ir, kuomet jis surinksiąs pakaktinai tame dalyke medžiagos, visą reikalą pavesiąs teismui. Valdžia už trusto pasigriebė užgirdus, kad New Yorko pieno kompanijos uždirba gryno pelno 50 nuošimčių.

Gatvių parašai. Pagaliau didmiestyj pradėta statyti ant gatvių kerčių geležiniai stulpai, ant kurių matosi skardai su gatvių užvardinimais. Ligšiol buvo galima ilgai klaidžioti gatvėmis ir nežinoti, kaip duota gatvė vadinasi. Kitur net gyventojai nežinojo, koks jų antrašas ir kur jie gyvena.

Jusu Namuose

Jųs norit geriausią—niekas nėra geresniu dėl jųs draugų. Kiekvienam name turėtų rastis zopostas geros arielkos dėl priėmimo savo pažįstamų ir dėl apsisaugojimo ligų, kiekvienas gydytojas velina **Solo Rye**

Riebus Skanus Szvelnus Labai yra tinkanti arielk. dėl šeimynų.

IMKIT BUTELĮ NAMO SZENDIE
STRAUS BROS. CO.
Iszdirbejai Chicago
T. Padlackis, lietuvis agentas

J. W. ZACHAREWICZ,
Notary Public, Real Estate ir Insurance.
Examinavoju Abstrictus, ir atlieku kitus visus reikalus Notariuszo pigiai ir atsakancziai. Visą savo darbą gvarantuoju. Eikit pas lietuvį o ne pas svetimtautį.
917-33rd St.
Tel. Yards 5423.

K. STULGA
Užlaiko visokį tavorą kaip Batus czeverykus ir kitokius vsriszkus puikius drabužius. Meldžiu nepamirszkit mano krautuvės, o busite meilingai priimti.
4513 So. Wood St., Chicago,

PONI ONA MILLER
(Pagal vyro Jankauskienė)
SENIAUSIA LIETUVISKA AKUSERKA CHICAGO.
Dabar gyvena, 107 Canalport ave. prieszai Ruble St.
Telephonas Canal 3619.

J. ADOMAITIS
UŽLAIKO
PUIKU SALIUNA
Szaltas alus skani arielka ir kvepenti Havanos Cigarai
16ta ir Union Ave. Chicago.

JURGIS PALIJANSKAS
Vienatinis Lietuviškas kalvis, kausto arklius geriause už visus kitus kalvius Chicago. Kas nori idant arklys gerai butų pakaustytas tegul nusiduoda prie Jurgio Palijansko,
3421 S. Center Ave.
kampas 34-th St.
TELEPHONE YARDS 1327.

V. PALIUKAITIS
LIETUVYS KARPENDERIS.
Praneszu visiems lietuviams kad asz taisau visokius namus be skirtumo, popleruoju, maliavoju ir visą darbą atlieku kogeriausiai ir pigiausiai. Meldžiu su reikalais kreiptis pas mane po antr.
3229 Auburn Ave., Kertė 33 Pl.

Telephone Canal 285
KAZ. KATUTIS
LIETUVISZKAS GRABORIUS
Persamdo kereczius ant pagrabų, veselijų ir tt.
166 W. 18th St. Chicago, Ill.

Phone Yards 709
JUOZAPAS LESZCZINSKIS
APTIEKORIUS
Užlaiko naminias ir užrubežinias gyduoles, ir receptus išpildo kežną valandą su dideliu saugumu. Reikale nusiduokit pas jį, o busite užganėdinti. siuncziam gyduoles in kitus miestus
3315 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Klauskit Chopen 10c. cigarų, nes padirbti iš geriausio tabako.
JOS. BARTKOWIAK
Iszdirbėjas
4934 So. Paulina St. Chicago
Phone Yards 4154.

R. S. Ivaszkevicze
Pirmutinis lietuviszkas iszdirbėjas visokiu mineraliszku gėrymų, kaipo:
GINGER ALE, PAPSO, SALSERIO IR OBUOLINES SAIDES.
1645 W. 46th. St. Arti Ashland Ave
CHICAGO, ILL.

NAUJAS GYVASTES BITTER TONIC
TOTONOL
Geriausias gerymas nuo visokių ligų kaip tai: dėl Dispepsijos, Negromuliavimo, Konstipacijos, Biliausness ir t.t.
TOTONOL DRUG CO.
22 nd ir Sacramento Ave. Chicago, Ill.

KUR VAŽIUOJI JONA

Užlaiko szaltą alų, geriausę degtinę ir kvepenczius Havanos Cigarus.
WM. MUKUS,
722 W. 120th St. West Pullman, Ill.
Tel. West Pullman 104

KUR VAŽIUOJI SIMAI? PAS
JURGI ARTISZAUSKA

Nes jisai užlaiko szaltą alutį geriausią degtinę, o cigarai vaikine, tai net isz pat Kauno.
J. ARTISZAUSKAS,
3253 S. Halsted St. Chicago.

Telephone Yards 2716.
URA VISI PAS
Juozupa Ridika.
Szaltas alus, skani arielka ir kvepenti Cigarai.
Turiu didelę salę dėl mitingų, veselijų ir tt.
3253 Illinois Ct. kertė 33

LIETUVIU UŽEIGA PAS
A. Paulauska

Užlaiko puikiausius gerimus kaipo tai szalta alu skania arielka ir puikius kvepenczius cigarus. Taipgi gerimus pristato ant balių veselijų, krikstinų ir tt.
A. PAULAUSKAS
3317 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Naujas Lietuviszkas Saliunas
Stan. Rutkausko
Brolucziai mano meldžių pas mane atsilankyti, nes asz užlaikau pirmos kliasos gerymus, kaipo tai inportuotus isz Havanos cigarus, geriausia arielka, szaltą alutį, o vynas tai net isz pat Italijos, lieku. Su godone,
STAN. RUTKAUSKAS,
834—33-rd St. Chicago, Ill.

gi? Nugi pas PETRA SZLAKI, nes esu labai isztroszkęs, o pas ji galima atsivėdyti, nes jis turi bavarska alu, gardžią ruską oczszczina, cigarus net isz Havanos. Tai ilgiau negaliu su Tamsta kalbėti, lik sveikas, turiu skubinties, prie to jis duoda geriausias rodas visokiuose reikaluose ir provose. Teippat eina už vertėja į visokius sudus, priima visokias provas, teippat ir už užmusztus fabrikose iszvaro teisingiausia. Parduoda namus ir lotus visose dalyse miesto. Padirba visokias poperas. Paskolina pinigus ant namu ir budavojimo. Teippat užsiima su asekuracija namų ir rakandų.
PETRAS SZLAKIS
(Tarpe 33 Place ir 33 Street.)
3321 AUBURN AVE. CHICAGO, ILL.
Telefonas Yards 2451.

A. COHEN,
užlaiko
DIDELE KRAUTUVE DRABUŽIU
Jeigu norite pirkti ką nors ant žiemos ir szvenczių, eikite pas A. COHEN. Tenai rasite visokių drabužių dėl vyrų, moterų ir vaikų. Turime daugybę visokių puikių czeverykų. Mųs czienios labai žemos. Męs kalbame lietuviszkai
1334 Jefferson - - Chicago, Ill.
(Senas No. 537)

Jonas Brazauskis
— UŽLAIKO —
PIRMOS KLIASOS SALIUNA
Szaltas Alus, Gardi Arielka Kvepianti Havanos Cigarai
3200 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Kampas 32-ro Str.

White Eagle Brewing Company

Vienatinis Lenkiškas Bravoras
KONTROLIUOJAMAS LENKIŠKAIS SALIUNISTAIS
1703-1715 SO. ASHLAND AVE., Netoli 18tos gat.
White Eagle Bravoras išdirba taip gerą alų, kaip kokis nors seniausias bravoras pasaulyj. Kiekvienas lenkas arba lietuvis norėdamas uždėti saliuną, tegul pirmiausia atsišaukia prie White Eagle Bravoro, o persitikrįs, kad patarnavymas yra širdingas ir patarimai teisingi. Perdėtiniai White Eagle Bravoro apreiške visuomenei, kad tame Bravore galima gauti alus bačkose tam tičia vlrytas ir tam tičia pataisytas su visokiais budais pagerinančiais svelkatą, sudrutina nusilpusius, pagelbsti vidurlams sumalt. Tas alus yra žinomas po vardu
"WHITE EAGLE SPECIAL BREW."
VISADA REIKALAUKIT TO ALAUS.
Su pagarba
L. RUTKOWSKI, Prez. J. A. PELKA, Sekr.
S. WLEKLINSKI, Vice-prez. S. BELINSKI, Kasierius.
DIREKTORIAI:
J. F. BALCER, B. L. MACIEJEWSKI, P. NIEDZWIECKI,
H. NOWAK, J. CICHOCKI, FR. GORZYNSKI, J. KOLBUSZ.

LIETUVIAI ISZDIRBEJAI

Geriausių Havanos ir Domestic Cigarų
WHITE ROSE CLUB
SABOTSKIS ir LETUKAS
4614 So. Wood St. Chicago, Ill.

THE FALCON CIGAR FACT.
Po vardu SAKALAS Cigaru Fabrikas
J. A. NUTAUC SAV.
— iszdirba geriausius —
HAVANOS CIGARUS
1601 W. 47th St. CHICAGO.
Tel. Yards 1735.

The Star Cigar Mfg. Co.
F. KRISZCZIOKAITIS
Pirmutinis Cigarų dirbėjas ir pardavėjas Chicago ir apielinkėj. Parduoda lietuviszkus cigarus Vytauto ir Gedimino.
298 E. 14th St. Chicago Heights, Ill.

GERIAUSIAS HOTELIS
ANT BRIDGEPORTO.
Jaigu esi nuliudęs tai ateik pas
RUIGI IR LIEKI
O tai męs tamsta palinksminsime, nes męs turime geriausią degtinę, o cigarai yra importuoti net isz paczios Havanos, męs turime didelę Halę kaip dėl mitingų ar Veseilių Su pagarba,
RUIGIS ir LIEKIS.
3301 So. Morgan St. Chicago.

PRANEŠIMAS!
Praneszu visiems savo draugams ir pažįstamiems, o podraug visiems lietuviams ant Bridgeporto ir apielinkėj, kad atidariau naują kriauczišką szapą, kur siuvu ant orderio visokius vyriszkus drabužius pagal naujausią madą, taipgi czystinu, prosinu, kvarbuoju ir taisau vyriszkas ir moteriszkas drapanas. Jaigu katram isz gerbiamų tautiečių prireiktų kokio nors drabužio, meldžiu atsilankyti pas mane, o asz pasistengsiu kiekvieną visame užganėdinti.
ANT. RUZGAILA,
948—33-rd St. CHICAGO, ILL.

Telephone Yards 2750
PIRMOS KLIASOS SALIUNAS
T. RADAVICZE
Linksminkis brolau pas mane atėjęs, nes asz užlaikau szalta alu, geriausia vyna ir ruginė DEGTINE, o cigarai tai net isz pat Turkijos o prieto turiu didelę Halle dėlei Mitingų, veselijų ir kitokiu susirinkimu, kuris pas mane atsilankys tai bus szirdingai priimtas ir suramintas lieku Su godone,
T. RADAVICZE
936 — 33rd. Chicago, Ill.

Phone 1044
Lietuviškas Saliunas
NORTH CHICAGOJ.

Užlaikau geriausius gerymus, szaltą alų geriausią arielką ir puikius Havanos cigarus. Esu agentu West Sides Brewery Ka pas mane atsilankys bus užganėdintas.
JOS DACKEVICZE
10th and Victoria Sts. North Chicago.

Lietuviškas Saliunas
P. JAUKSZCZIO

Oi vyreli alus, o stiklai i milžiniszki, geriausias vynas dektinė ruginė o cigarai tai net isz paczios turkijos kaip rukai tai net dumai kvepia.
2334 SO. LEAVITT ST.
kertė 23rd Pl. Phone Canal 1924

Linksmiausias Saliunas
ANT BRIDGEPORTO
Mrs. Onos Žilienes
Galvos neskaudės, niekad nedejuosi, jei tik pas Žilienę broli nusiduosi. Cigarai Vynas Dektine rugine jau ant to nerelkia nei sakyt valkine, nes apie Žilienę visi gerai žino.
MRS. ONA ŽILIENE
943 — 33rd. St. Chicago, Ill.
Netoli S. Morgan Str.

Matomas Suraszas

Matomas sudėjimas

Viskas matoma
Wales Matoma Sudėjimo ir suraszo Mašina
THE ADDER MACHINE CO.
Wilkes-Barre, :: Pennsylvania.
SAXE & HOGLE, WESTERN DISTRIBUTORS
161 State St., Chicago. Phone Randolph 2644

DR. A. L. GRAICZUNAS
Pasekmingai gydau visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų, neplenkiu ir paslaptingų. Atsišaukiantiems iš kitur suteikiu sąžiningu patarimus per laiškus.
3312 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Telefonas Yards 3162.

Dr. Marja Dowiatt-Sass
OFISAS 749 W. 18-th St. VALANDOS nuo 9:30 iki 11:30 ryte nuo 4:30 iki 7 vakare. Nedeliomis tiktai nuo 9:30 iki 12 ryte. TEL. CANAL 1208
RESIDENCE 2891 W. Harrison St. Near 52nd Ave. VALANDOS iki 9 ryte ir nuo 7 iki 8:30 vakre. TEL. AUSTIN 459

KAZIMIERAS RADZEVICZE
Tuojaus szale Lehigh Valley dypo. Visokių arielkų ir alaus didelis zopostas, taipgi ir isz Europos visokių vynų, cigarų ir visokių valgių ir olsterių. Pakelevingi gali gauti nakvynę ir prieteliszką rodą visame. Taipgi parduodu szipkortes ant visų linijų ir siunczіu pinigus į visas dalis svieto pigiausiai ir sauglai.
121 E. Centre St., Shenandoah, Pa.

Telephone Yards 3547
C. J. KILL
kontraktierius
Pervežimo ir pakėlimo namų.
Visus užkalbinimus atlieka kuoveikiausiai.
939-33rd Pl. Chicago, Ill.

Jonas M. Tananevicze,
Agentas dvieju didziausiu ir geriausiu „Fire Insurance" kompaniju ty.
„Continental ir Royal Fire Insurance Co."
Norėdami insekuruoti savo locnasti atoikit pas
JONA M TANANEVICZE,
3244 So. Morgan St., - CHICAGO, ILL.

Praneszame visiems lietuviams ant Bridgeporto ir apielinkėj kad musų ofise randasi ofisas dviejų gerų Insurance kompanijų „Continental ir Royal Insurance Co."

TELEPHONE YARDS 1136
GERKIT
Gottfrieds Malt Extract ir Gottfrieds
geriausią alų o busite sveiki.
Bonkinis departamentas 2502 Wallace St.
GOTTFRIED BREWING CO. CHICAGO, ILL.